

***Nøgletal om
informationssamfundet
Danmark 2006***

Internationale tal

Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling

DANMARKS
STATISTIK

**Nøgletal om
informationssamfundet Danmark - 2006
Internationale tal**

Udgivet af:

Danmarks Statistik

Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling

Marts 2006

Oplag 1500

Danmarks Statistiks trykkeri, København

Trykt udgave:

ISBN 87-501-1522-7

ISSN 1604-9284

Net udgave:

ISBN 87-501-1523-5

ISSN 1604-9292

Publikationen kan også ses på:

www.dst.dk/Statistik/ags/IT.aspx

Adresser:

Danmarks Statistik
Sejrøgade 11
2100 København Ø

Ministeriet for Videnskab,
Teknologi og Udvikling
Bredgade 43
1260 København K

Tlf. 39 17 39 17

Fax 39 17 39 99

Tlf. 33 92 97 00

Fax 33 32 35 01

e-post: dst@dst.dk
www.dst.dk

e-post: vtu@vtu.dk
www.vtu.dk

Signaturforklaring

- 0 } Mindre end ½ af den anvendte enhed
0,0 }
· Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
.. Oplysning for usikker til at angives
... Oplysning foreligger ikke
- Nul

© Danmarks Statistik & Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling. 2006

Enhver form for hel eller delvis gengivelse eller mangfoldiggørelse af denne publikation, uden skriftligt samtykke fra Danmarks Statistik, er forbudt efter gældende lov om ophavsret.

Undtaget herfra er citatretten, der giver ret til at citere, med angivelse af denne publikation som kilde, i overensstemmelse med god skik og i det omfang, som betinges af formålet.

It i hele samfundet sikrer konkurrencekraft

It spiller en central rolle i en globaliseret verden. Digitaliseringen er med til at muliggøre kommunikation og samarbejde på tværs af lande og verdensdele. Derfor er det vigtigt, at Danmark er med forrest i feltet, når det gælder anvendelsen af it.

Det gælder ikke om kun at være god til én ting. Det er, når vi skaber sammenhæng i udbredelsen af it på tværs af samfundet, at vi sikrer gevinsterne ved it. It i hele samfundet sikrer konkurrencekraft.

Nøgletallene i denne publikation og de internationale nøgletal fra publikationen "Nøgletal om informationssamfundet Danmark 2006 - danske tal" er grundlaget for "It- og telepolitisk redegørelse 2006".

Videnskabsminister Helge Sander (V)

Marts 2006

Indholdsfortegnelse

Indledning	7
1. Økonomiske konsekvenser af it	9
1.1 It-investeringernes bidrag til vækst i BNP, 1995-2003	9
1.2 It-erhvervenes andel af beskæftigelse og værditilvækst i den private sektor i Norden, 2003	10
1.3 It-investeringer i pct. af faste bruttoinvesteringer	11
2. It-erhvervene	13
2.1 It-erhvervenes andel af beskæftigelsen i den private sektor	13
2.2 Eksport af it-varer - andel af samlet eksport, 2004	14
2.3 It-sektorens andel af samlet værditilvækst i den private sektor	15
2.4 Handelsbalance for it-varer - andel af samlet it-varehandel, 2003	16
3. Den digitale borger	17
3.1 Befolkningens brug af Internettet, 2005	17
3.2 Familiernes adgang til Internettet i hjemmet, 2005	18
3.3 Befolkningens private formål med brug af Internettet, 2005	19
3.4 Befolkningens private køb via Internettet inden for de seneste tre måneder, 2005	20
4. Det digitale erhvervsliv	21
4.1 Virksomheder med internetadgang, 2005	21
4.2 Virksomheder der har modt. ordrer via Internettet seneste 12 mdr, 2005	22
4.3 Virksomheder der har købt online (min. 1 pct.) seneste 12 mdr, 2005	23
4.4 Virksomheder med integration af ordresystem, 2004	24
5. Den digitale offentlige sektor	25
5.1 Befolkningens brug af offentlige digitale ydelser, 2004	25
5.2 Virksomhedernes brug af offentlige digitale ydelser, 2005	26
5.3 Sags- og dokumenthåndtering i norske og danske kommuner, 2004	27
5.4 Sager der håndteres papirløst i norske og danske kommuner, 2004	28

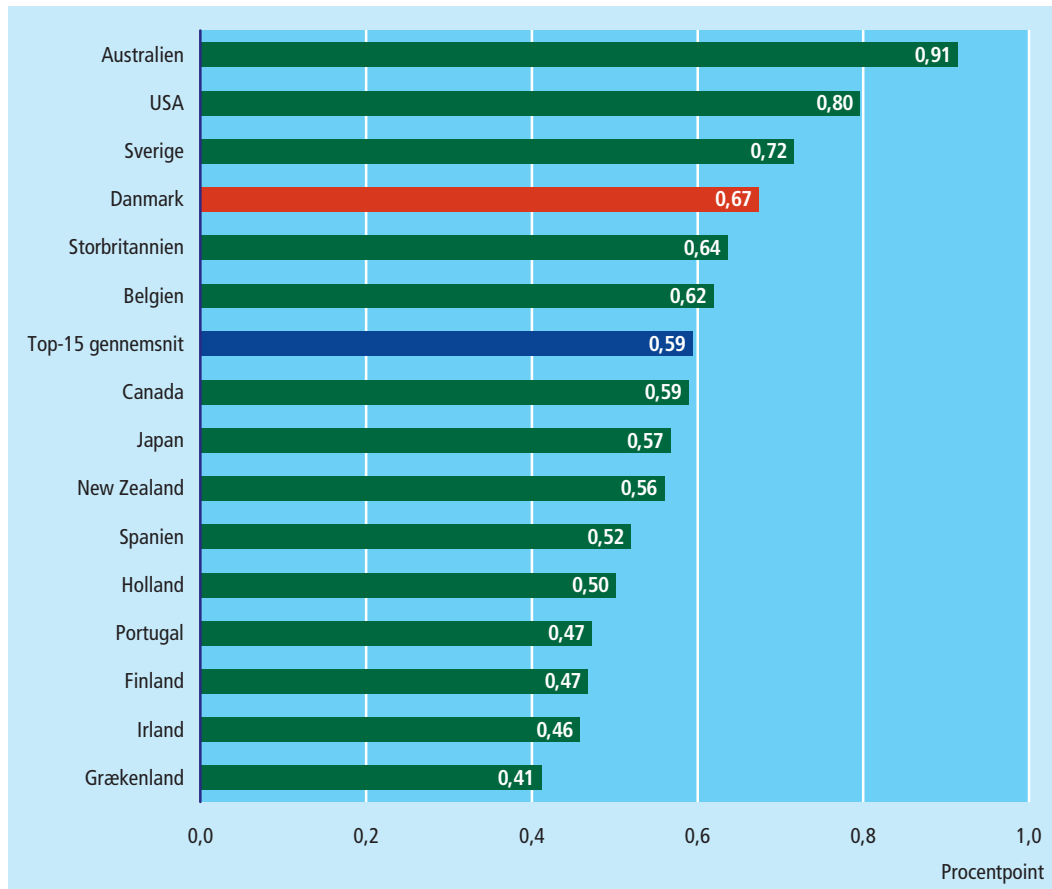
6.	It-infrastruktur	29
6.1	Tilgængelighed af ADSL	29
6.2	Udbredelse af bredbåndsforbindelser pr. 100 indbyggere. Juni 2005	30
6.3	Bredbånd i virksomheder og i familierne. 2005	31
6.4	ADSL-priser. Kapacitet tæt på 2 Mbit/s. September 2005	32
6.5	Årlige teleinvesteringer i OECD-landene pr. indbygger	33
7.	It-forskning og innovation	35
7.1	It-erhvervenes andel af samlede FoU-udgifter i den private sektor. 2003	35
7.2	It-FoU-investeringer fordelt på offentlig og privat. 2002	36
7.3	Andel beskæftigede i højteknologisk og mellem-højteknologisk fremstillingsindustri i EU. 2004	37
7.4	Ansøgte it-patenter pr. millioner indbyggere. 2001	38
8.	It-sikkerhed	39
8.1	Virksomheder med opdaterede it-sikkerhedsforanstaltninger. 2005	39
8.2	Virksomheder udsat for virusangreb. 2005	40
8.3	Borgere der de seneste 3 mdr. har anvendt adgangskoder eller digital signatur på Internettet. 2004	41
8.4	Borgere udsat for virusangreb. 2005	42
9.	It-kompetencer	43
9.1	It-beskæftigede med højt kvalifikationsniveau. 2004	43
9.2	Andel af nyuddannede med it-uddannelse. 2003	44
9.3	Privates brug af Internet til formelle uddannelser. 2005	45
10.	It for alle	47
10.1	Befolkningens brug af Internet, 55-74 år. 2005	47
10.2	Familiernes adgang til Internettet, par med børn. 2005	48
10.3	Befolkningens brug af internetbank, fordelt på uddannelse. 2005	49

Indledning

- Ny publikation med international it-statistik* Med *Nøgletal om informationssamfundet Danmark 2006 - internationale tal* præsenteres en bred statistisk belysning af informationssamfundet Danmark i international sammenhæng. De danske tal udkommer i *Nøgletal om informationssamfundet Danmark 2006 - danske tal*.
- Kilderne* Der er i de seneste år kommet langt flere statistiske oplysninger om EU og OECD-landene. I denne publikation er primært medtaget resultater fra EU samt Norge og Island. Hvor der har været tilgængelige tal, er OECD-lande også inkluderet.
- 'Top 15-gennemsnit'* I publikationen er der ofte angivet et top 15-gennemsnit. Der er tale om et gennemsnit af de 15 højest placerede lande i forhold til en given indikator, hvor sammenlignelig og opdateret statistik er tilgængelig. Gennemsnittet er ikke vægтет i forhold til landenes størrelse.
- Harmoniserede danske tal* I enkelte tilfælde kan de danske tal, der bruges i den internationale sammenhæng afvige fra tilsvarende tal offentliggjort i en dansk sammenhæng. Dette skyldes som regel en tilpasning af de danske tal af hensyn til sammenligneligheden.
- Publikationens opbygning* Opbygningen følger i store træk strukturen fra den danske nøgletalspublikation. *It-erhvervene* beskriver udbudssiden, dvs. produktion af it-varer og serviceydelser. Efterspørgslen, dvs. brugen af it, er beskrevet under *Den digitale borger*, *Det digitale erhvervsliv* samt *Den digitale offentlige sektor*.
- Tværgående områder* Ligeledes opstilles fire tværgående områder, der har betydning for alle tre brugergrupper. *It-infrastruktur* er fundamentet for udbredelse af it, og *It-sikkerhed* er central for den videre integration. Befolkningens *it-kompetencer* er en forudsætning for effektiv udnyttelse af it i samfundet. *It-forskning og innovation* beskriver samfundets satsning på ny viden og udvikling inden for it.
- Konsekvenser af it* *Økonomiske konsekvenser af it* beskrives i publikationens første kapitel og viser det økonomiske afkast af informationssamfundet. *It for alle* viser, hvordan udbredelsen og anvendelsen af it fordeler sig i forhold til forskellige befolkningsgrupper.

1. Økonomiske konsekvenser af it

Figur 1.1 It-investeringernes bidrag til vækst i BNP. 1995-2003

Anm.: Top 15 udgøres af de bedst placerede lande i EU og OECD.

Anm. 1995-2002 for Australien, Frankrig, Japan, New Zealand og Spanien.

Kilde: OECD produktivitetsdatabasen, september 2005.

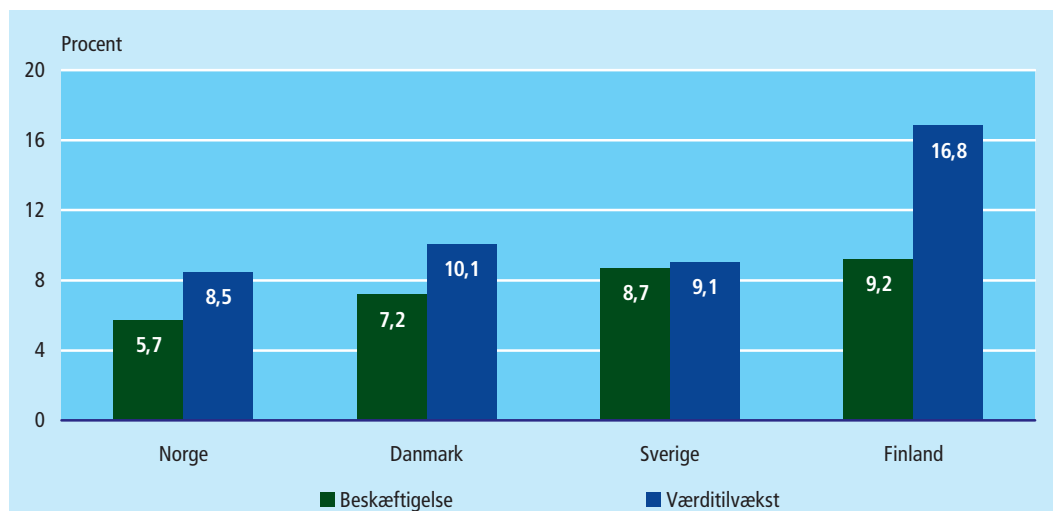
It-investeringer påvirker væksten

Investeringer i it udgør en betragtelig del af de samlede investeringer i mange OECD-lande. Dette forhold har også effekt på udviklingen i den økonomiske vækst herunder it-investeringers bidrag til vækst i bruttonationalproduktet (BNP).

Danmark på en fjerdeplads

Blandt de illustrerede lande fremgår det, at Danmark ligger på en fjerdeplads, når det gælder it-investeringernes bidrag til vækst i BNP i perioden fra 1995-2003. Således var det kun Australien, USA og Sverige, der havde et højere bidrag fra it-investeringer til økonomisk vækst i den periode.

Figur 1.2 It-erhvervenes andel af beskæftigelse og værditilvækst i den private sektor i Norden. 2003

Kilde: Nordic Information Society Statistics 2005.

Større betydning for værditilvækst end beskæftigelse

De nordiske it-erhverv har en større andel af værditilvækst end beskæftigelse i den private sektor. Det skyldes, at de beskæftigede i it-erhvervene i gennemsnit skaber større værditilvækst, end ansatte i andre dele af det private erhvervsliv.

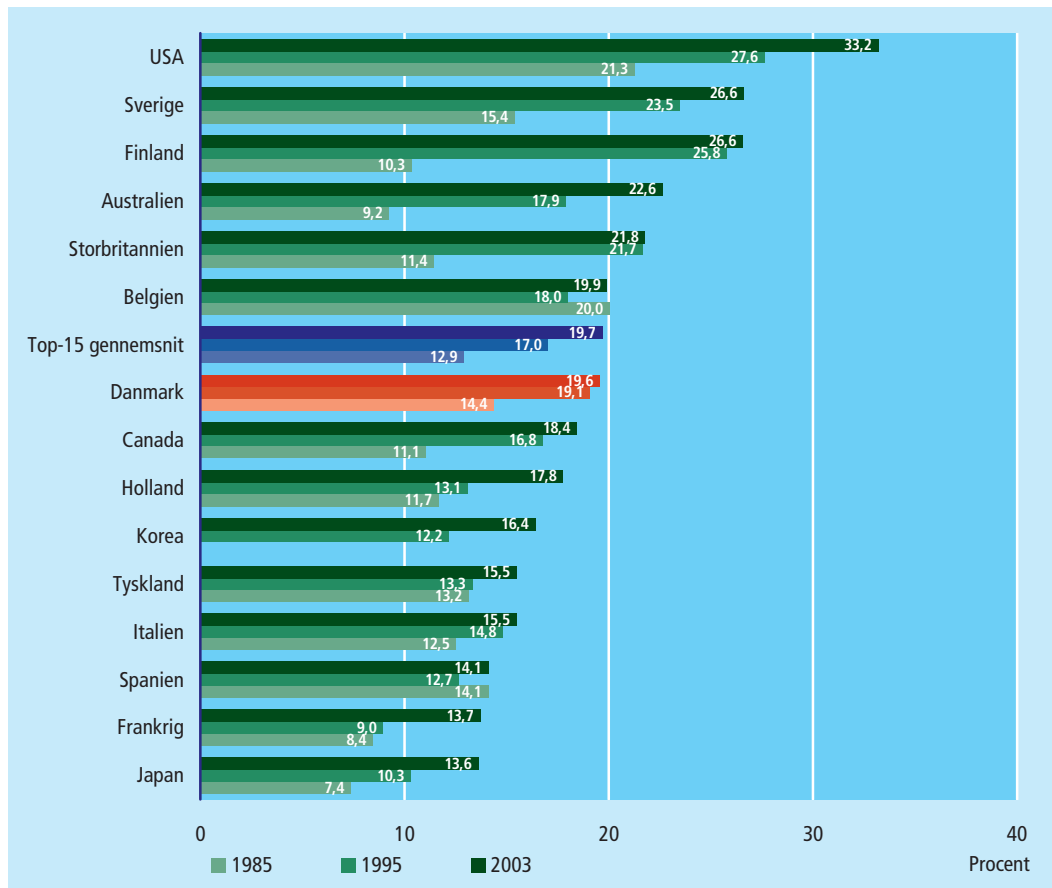
Finland har stor it-værditilvækst

I Finland har it-erhvervene særligt stor betydning for værditilvæksten med 16,8 pct. af den samlede værditilvækst i den private sektor, mod en andel af beskæftigelsen på 9,2 pct. - værditilvæksten er dermed næsten dobbelt så stor.

Også stor effekt i Danmark og Norge

Men også i Danmark og Norge er it-erhvervenes andel af værditilvæksten noget højere end andelen af beskæftigelsen. I både Danmark og Norge er it-erhvervenes andel af værditilvæksten næsten 3 procentpoint højere end andelen af beskæftigelsen.

Figur 1.3 It-investeringer i pct. af faste bruttoinvesteringer

Anm.: Top 15 udgøres af de bedst placerede lande i EU og OECD.

Anm.: Ved it-investeringer forstås investeringer i købt og egenudviklet software samt it-udstyr. Software investeringer i Japan er sandsynligvis underestimeret grundet metodiske forskelle. 2002 for Australien, Frankrig, Japan, New Zealand, Norge og Spanien. 2001 for Italien. Ingen data for Korea i 1985.

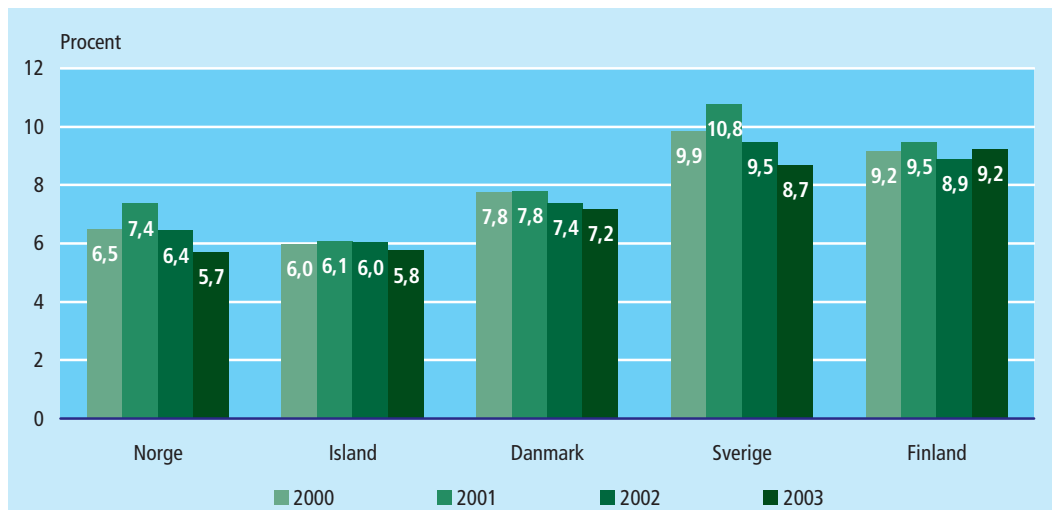
Kilde: OECD, kapitalservice databasen, juli 2005.

USA i front med it-investeringerne

Figuren viser it-investeringerne opgjort i forhold til de samlede investeringer for en lang række lande. Dette gøres for at sammenligne graden af it-investeringer, herunder hvor den relative betydning af it-investeringer er størst. I både 1995 og 2003 havde USA den største andel for it-investeringer blandt de viste lande. Danmark lå med en andel på 19,6 pct. på en 7. plads i 2003.

2. It-erhvervene

Figur 2.1 It-erhvervenes andel af beskæftigelsen i den private sektor

Kilde: Nordic Information Society Statistics 2005.

Danmark har midtplacering

I Danmark udgjorde it-erhvervene 7,2 pct. af den samlede beskæftigelse i den private sektor i 2003. Det placerer Danmark i midten af de nordiske lande. Finland har den højeste andel af beskæftigede i it-erhvervene, med 9,2 pct. af den samlede beskæftigelse.

Højeste andel i 2001

Generelt for de nordiske lande var andelen af beskæftigelsen højest i 2001. Særligt Sverige har mærket af effekterne af afmatningen, idet andelen af beskæftigelsen faldt fra 10,8 pct. i 2001 til 8,7 pct. i 2003.

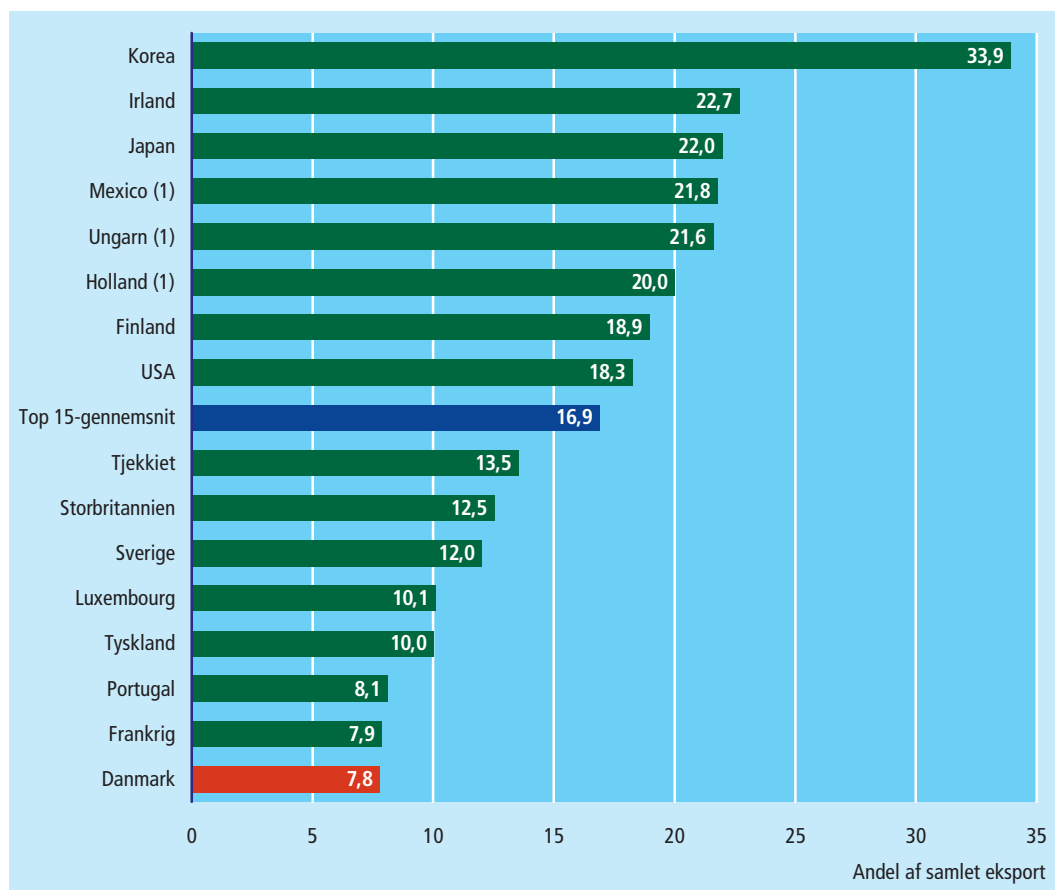
Finland har stigende andel af it-beskæftigelse

Finland har, som det eneste land, haft en stigende andel af beskæftigelsen i it-erhvervene mellem 2002 og 2003 - fra 8,9 til 9,2 pct. Stigningen er især forekommet inden for it-industrien, som bl.a. producerer telekommunikationsmateriale.

Forskellig sammensætning af beskæftigelsen i it-erhvervene

Sammensætningen af beskæftigelsen er forskellig i de nordiske lande. I Sverige beskæftiger it-konsulentvirksomheder 47 pct. af de fuldtidsansatte i it-erhvervene, og er dermed den vigtigste branche i it-erhvervene. I Finland er it-industrien afgørende med 41 pct. af de beskæftigede i it-erhvervene.

Figur 2.2 Eksport af it-varer - andel af samlet eksport. 2004

Anm.: ¹Data er for 2003. Top 15 udgøres af de bedst placerede lande i EU og OECD. Danmark er placeret som nummer 16 i denne indikator.

Kilde: OECD KEY ICT Indicators (www.oecd.org/sti/ICTindicators).

Danmark ikke i top 15

Danmark er ikke placeret i top 15 i forhold til eksporten af it-varers andel af den samlede eksport. It-eksporten udgjorde 7,8 pct. af den samlede eksport fra Danmark i 2004, hvilket placerer Danmark som nummer 16. Gennemsnittet for top 15 er på 16,9 pct.

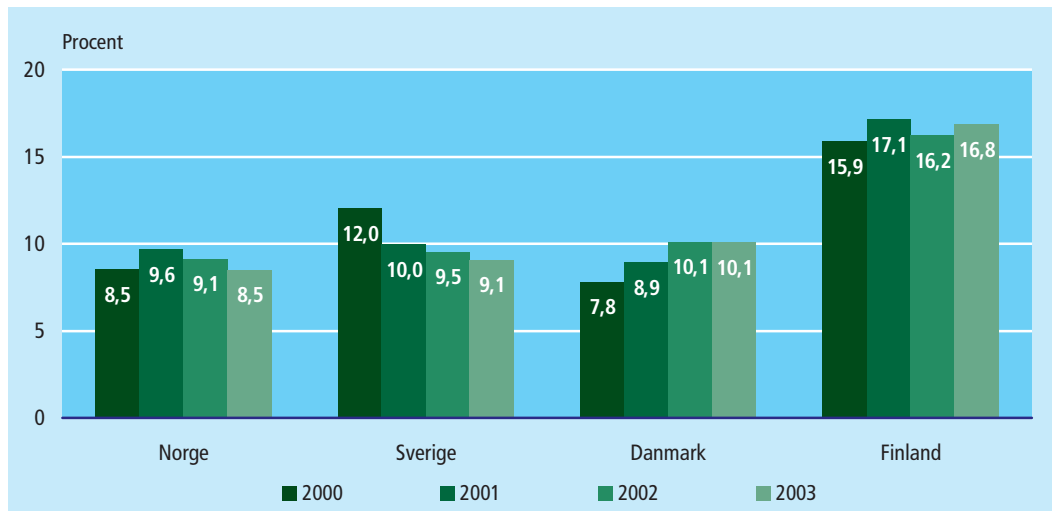
Korea suverænt bedst placeret - Mexico overraskende nr. 4

Korea har suverænt den største it-andel af eksporten med 34 pct. af den samlede eksport. Irland har til sammenligning en andel på 22 pct. som det næstbedst placerede land. Mexico indgår normalt ikke i top 15 i andre indikatorer på it-erhvervene. Men i forhold til it-eksportens andel af den samlede eksport er Mexico placeret som nummer 4, med en andel på næsten 22 pct.

Finland og Sverige omkring gennemsnittet

De to øvrige nordiske lande i undersøgelsen - Finland og Sverige - placerer sig omkring gennemsnittet, med andele på henholdsvis 19 og 12 pct.

Figur 2.3 It-sektorens andel af samlet værditilvækst i den private sektor

Anm.: Island har ikke opgjort it-erhvervenes værditilvækst.

Kilde: Nordic Information Society Statistics 2005.

Værditilvæksten udgjorde 10,1 pct. i Danmark

I 2003 udgjorde de danske it-erhvervs værditilvækst 10,1 pct. af den samlede værditilvækst i den private sektor i Danmark. Dermed var Danmark det nordiske land med den næsthøjeste andel af værditilvæksten, kun overgået af Finland med 16,8 pct. i 2003.

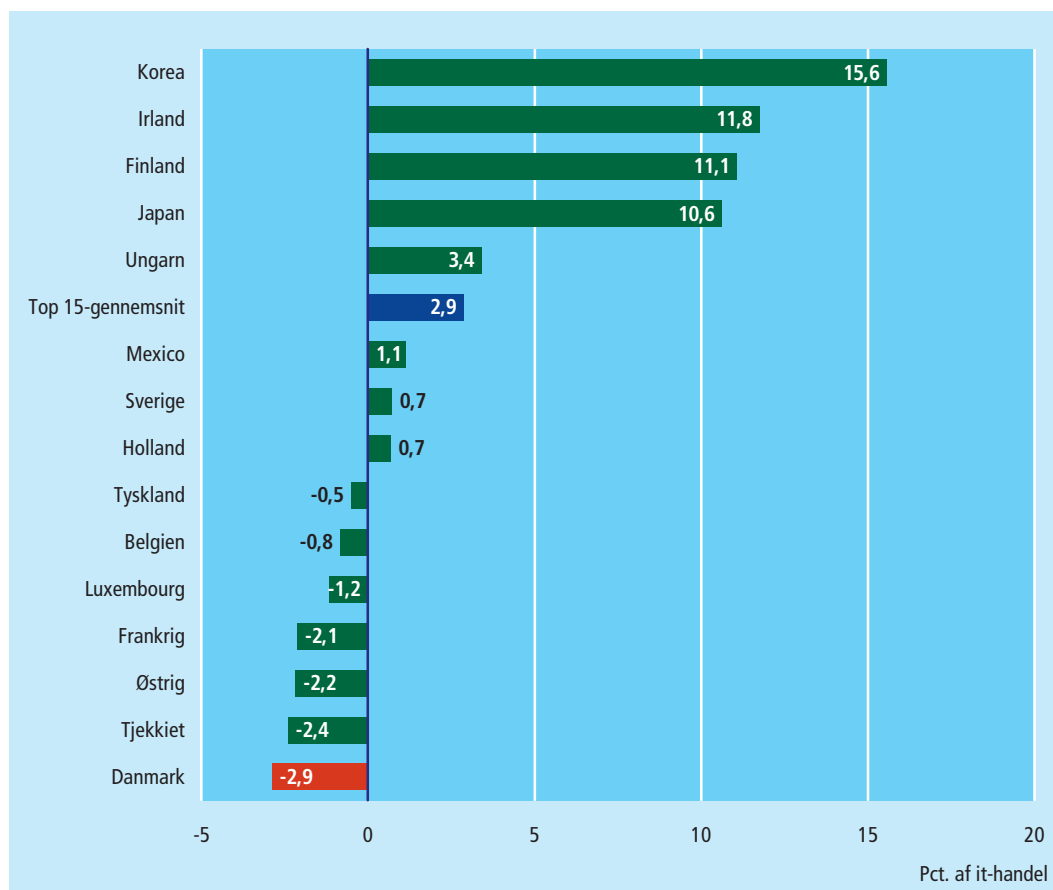
Danmark eneste land med stigende andel

Udviklingen i andelen af den samlede værditilvækst har været meget forskellig for de fire nordiske lande. Danmark har som det eneste land haft it-erhverv, med en stigende andel af værditilvæksten - fra 7,8 pct. i 2000 til 10,1 pct. i 2003. Sverige har modsat oplevet en faldende andel fra 12,0 pct. i 2000 til 9,1 pct. i 2003.

Større andel af værditilvækst end beskæftigelse

Det er dog kendetegnende for alle landene, at andelen af værditilvækst er højere end andelen af beskæftigede i den private sektor. Forskellen er størst i Finland hvor 9,2 pct. af de beskæftigede i den private sektor er i it-erhvervene, men de tegner sig for 16,8 pct. af værditilvæksten i 2003.

Figur 2.4 Handelsbalance for it-varer - andel af samlet it-varehandel. 2003

Anm.: Top 15 udgøres af de bedst placerede lande i EU og OECD.

Kilde: OECD, ITCS and STAN databases, Maj 2005. (www.oecg.org/sti/stan).

Handel spiller en vigtig rolle

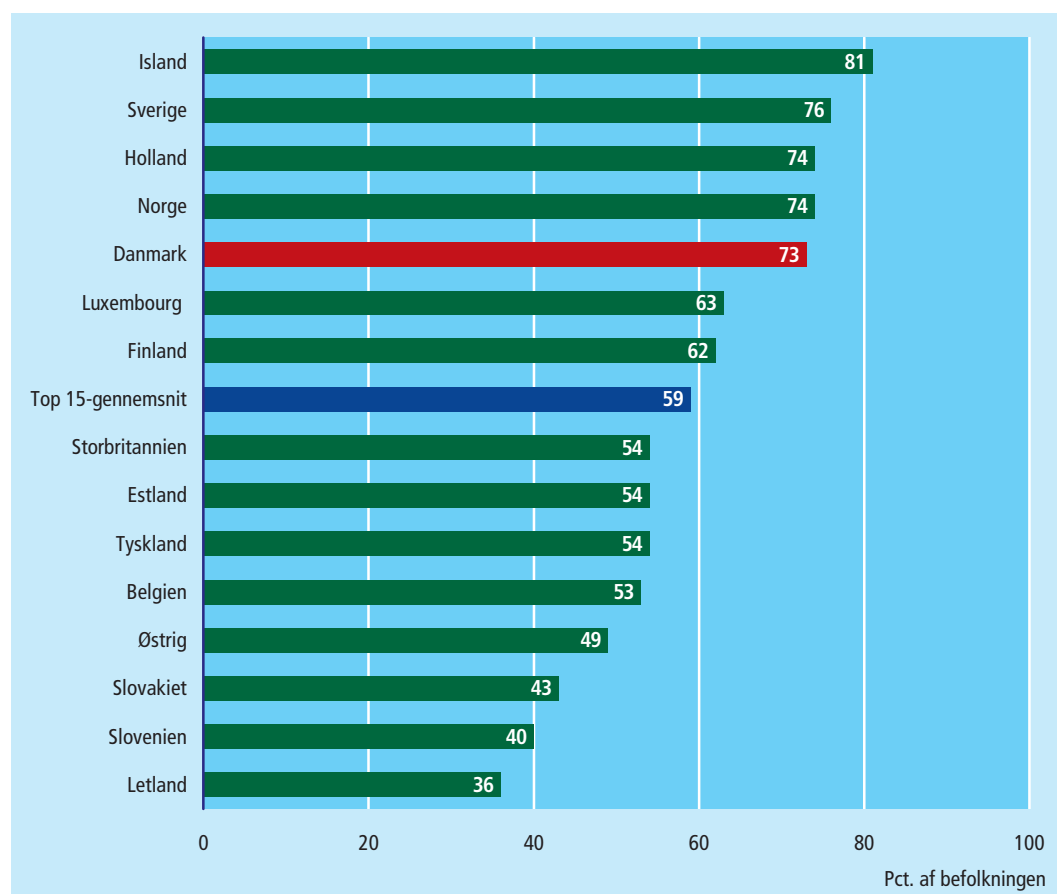
Betydningen af handelen med it-varer i forhold til den indenlandske handel kan bl.a. måles i forhold til nettohandelsbalancens andel af den samlede it-handel. I Danmark er der et handelsunderskud på it-varer, som svarer til 2,9 pct. af den samlede it-varehandel. Top 15-gennemsnittet for de lande hvor it-handelsbalancen har størst betydning, er 2,9 pct. i handelsoverskud.

Korea har stort handelsoverskud

De lande som har en stor it-eksport har også tilsvarende store it-handelsoverskud, som udgør en væsentlig andel af landenes it-handel. Overskuddet på Koreas it-handelsbalance svarer således til 16 pct. af den samlede it-varehandel i Korea.

3. Den digitale borger

Figur 3.1 Befolkningens brug af Internettet. 2005

Anm.: Top 15 udgøres af de bedst placerede lande i EU.

Kilde: Eurostat, januar 2006 (<http://europa.eu.int/comm/eurostat/>).

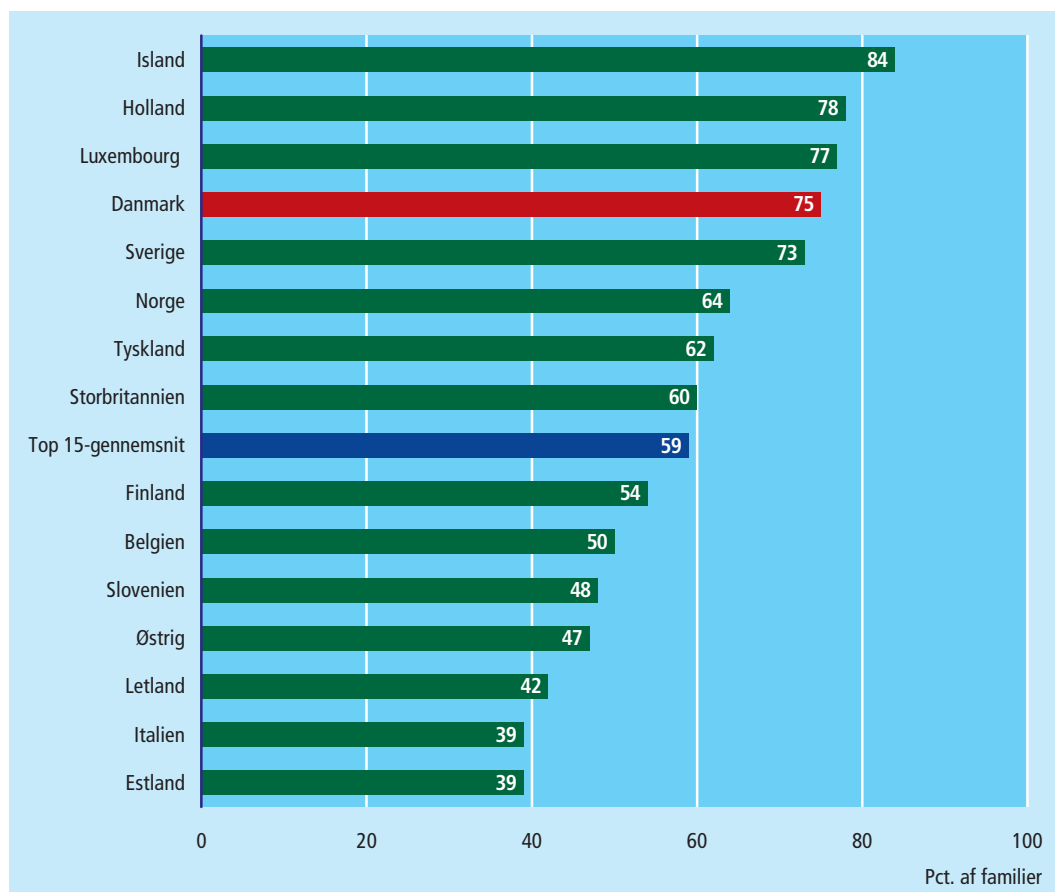
Danskerne ofte på nettet

I 2005 brugte 73 pct. af den danske befolkning internettet mindst én gang om ugen. Blandt de inkluderede lande er Danmark således kun overgået af Island, Sverige, Holland og Norge, der havde andele på henholdsvis 81 pct., 76 pct., 74 pct. og 74 pct.

De nordiske lande ligger i front

Der er fortsat en stor spredning i befolkningens brug af internettet i EU. I de nordiske lande brugte mere end 60 pct. internettet mindst én gang om ugen i 2005, mens lande som Italien, Polen, Portugal og Spanien lå uden for top 15 og væsentligt under top 15-gennemsnittet på 59 pct.

Figur 3.2 Familiernes adgang til Internettet i hjemmet. 2005

Anm.: Top 15 udgøres af de bedst placerede lande i EU.

Kilde: Eurostat, januar 2006 (<http://europa.eu.int/comm/eurostat/>).

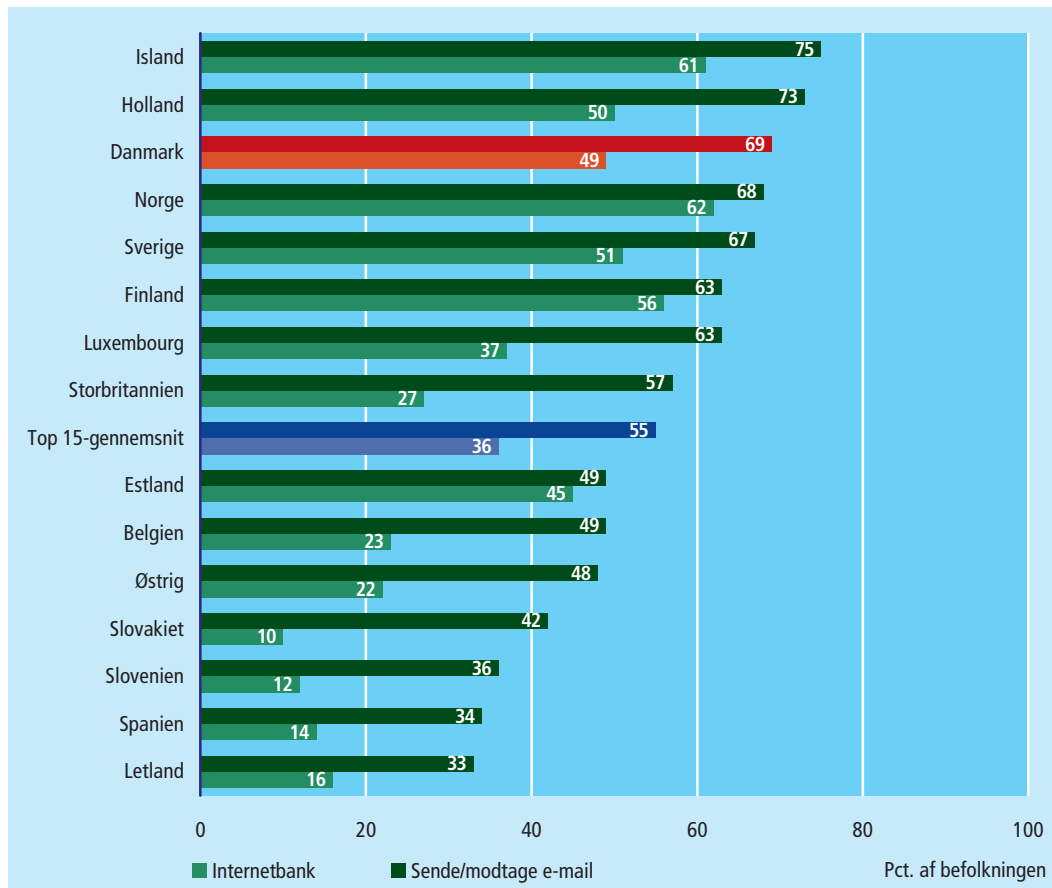
3 ud af 4 danske familier har internetadgang

75 pct. af alle familier i Danmark havde adgang til internettet i hjemmet i 2005. Kun Island, Holland og Luxembourg lå højere med en andel på henholdsvis 84 pct., 78 pct. og 77 pct. Danmark lå væsentlig over top 15-gennemsnittet på 59 pct.

Størst internetadgang i Nordeuropa

I lighed med befolkningens brug af internettet er der stor spredning i familiernes adgang til internettet i hjemmet blandt de inkluderede lande. Over halvdelen af familierne i eksempelvis Finland, Norge, Sverige og Tyskland havde adgang til internettet i hjemmet i 2005, hvorimod andelen i de sydeuropæiske lande lå langt under top 15-gennemsnittet.

Figur 3.3 Befolkningens private formål med brug af Internettet. 2005

Anm.: Top 15 udgøres af de bedst placerede lande i EU.

Kilde: Eurostat, januar 2006 (<http://europa.eu.int/comm/eurostat/>).

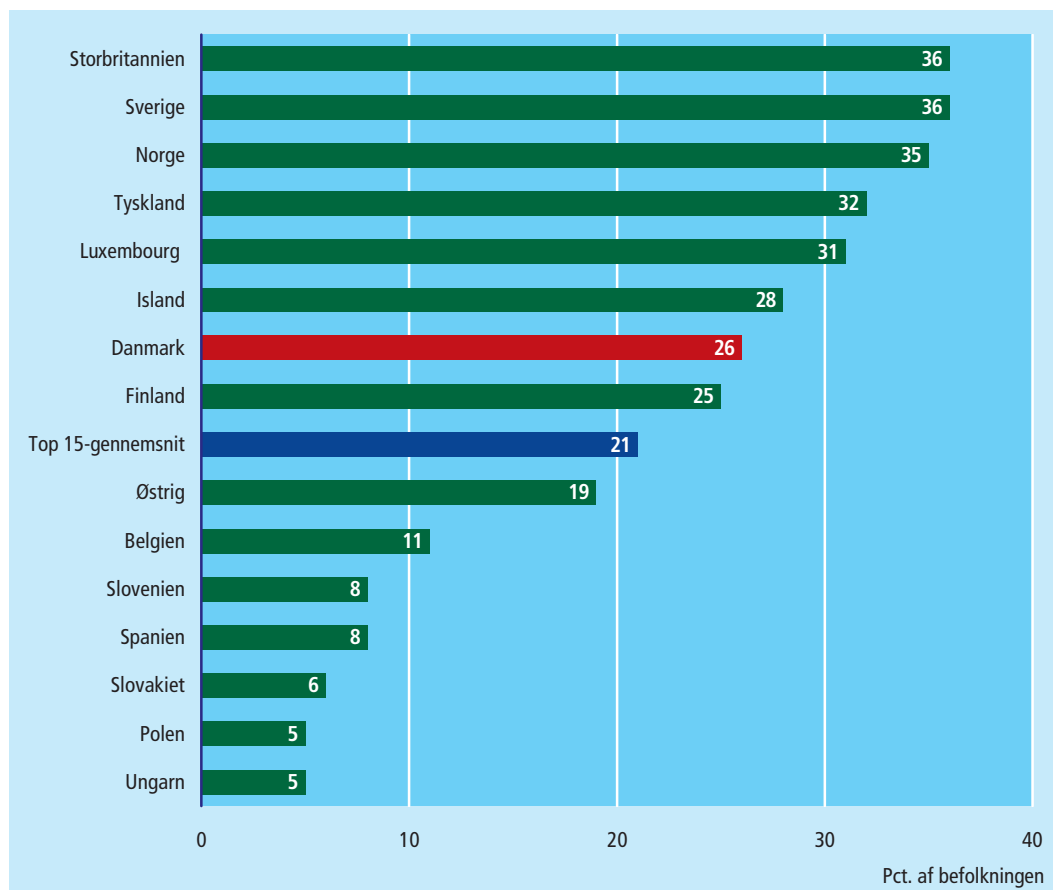
De nordiske lande er flittige til at sende og modtage e-mail

69 pct. af danskerne brugte internettet til at sende og modtage e-mail i 2005, hvilket kun overgås af Island og Holland med henholdsvis 75 pct. og 73 pct. De nordiske lande er førende i Europa, da mere end 6 ud af 10 benyttede internettet til dette formål. I gennemsnit brugte knap 6 ud af 10 internettet til at sende og modtage e-mail i top 15 landene.

Danskerne mindst flittige til at benytte internetbank i Norden

Ses der på en mere avanceret form for internetanvendelse som eksempelvis brug af internetbank, så er dette formål mindre hyppigt anvendt i de inkluderede lande. Her lå Danmark nummer seks med 49 pct. efter Norge, Island, Finland, Holland og Sverige, men væsentligt over gennemsnittet for top 15 på 36 pct.

Figur 3.4 Befolkningens private køb via Internettet inden for de seneste tre måneder. 2005

Anm.: Top 15 udgøres af de bedst placerede lande i EU.

Kilde: Eurostat, januar 2006 (<http://europa.eu.int/comm/eurostat/>).

Danmark ligger over top 15-gennemsnittet

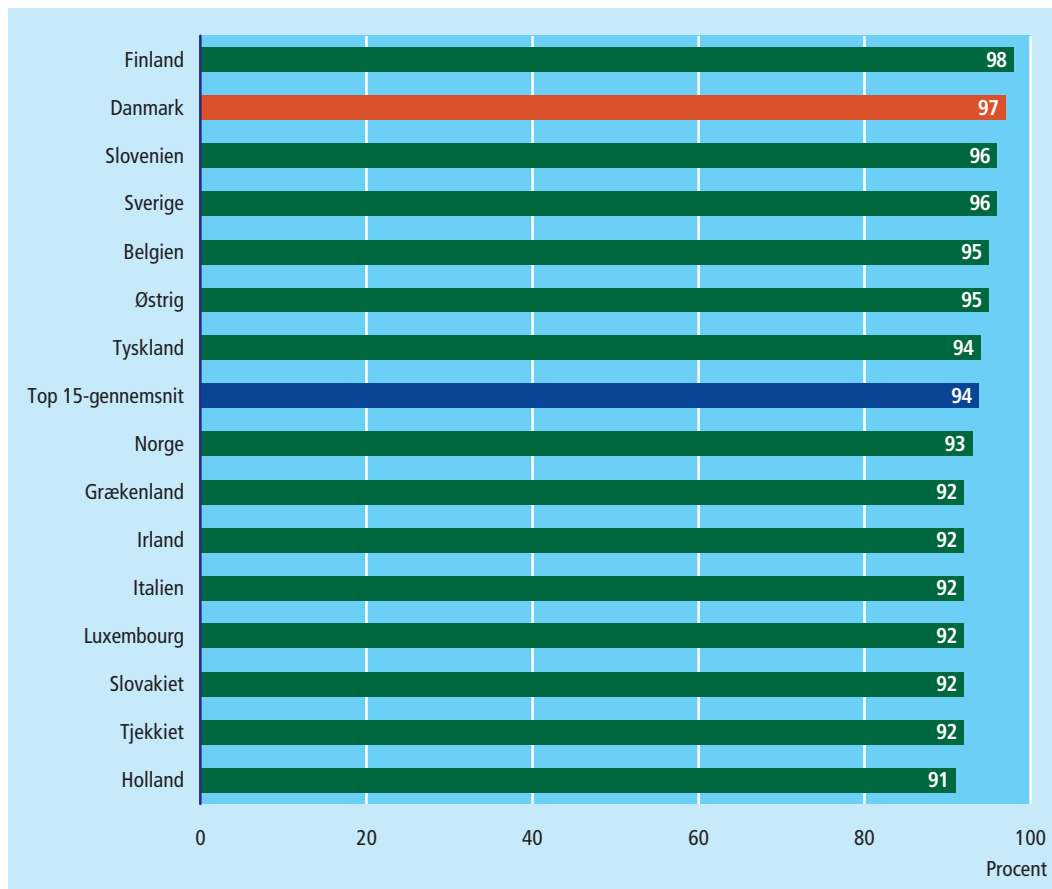
Ovenstående figur viser, hvor stor en andel af landenes befolkninger, der i 2005 har købt eller bestilt varer og tjenester via internettet til private formål, inden for de seneste tre måneder. Danmark lå med en andel på 26 pct. nede på en 7. plads, men over top 15-gennemsnittet med en andel på 21 pct.

Sverige og Storbritannien ligger højest

Det ses endvidere, at de Sverige, Norge og Island lå højere end Danmark i 2005. Storbritannien er, sammen med Sverige, førende med en andel hver på 36 pct.

4. Det digitale erhvervsliv

Figur 4.1 Virksomheder med internetadgang. 2005

Anm.: Top 15 udgøres af de bedst placerede lande i EU og Norge.

Kilde: Eurostat, februar 2006 (<http://epp.eurostat.cec.eu.int>).

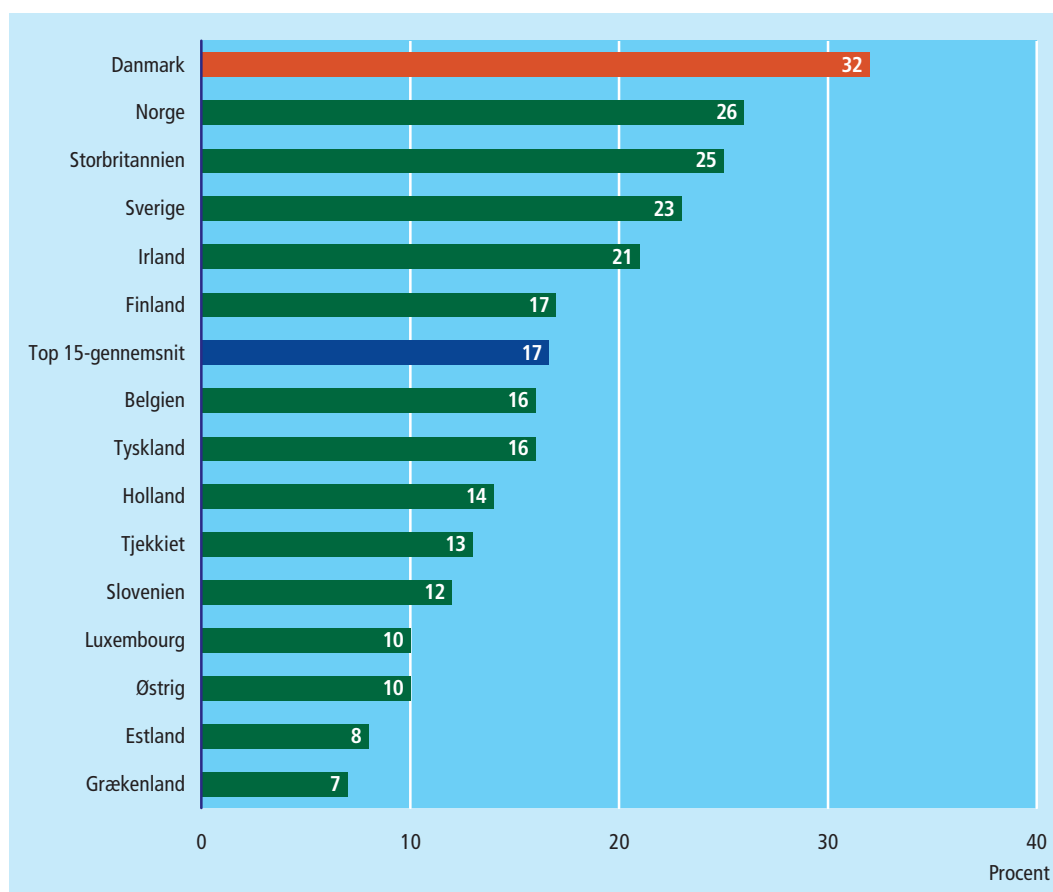
Danske virksomheder i spidsen mht. internetadgang

De nordiske lande ligger, med undtagelse af Norge, i spidsen, hvad angår udbredelsen af internetadgang i Europa. I disse lande, samt i Slovenien, er det under 5 pct. af virksomhederne, der ikke har internetadgang.

Vækst i internetadgang ved at nå mætningspunkt

Gennemsnittet blandt de 15 bedst placerede EU-lande ligger på 94 pct. Der er således ikke længere den store forskel i denne gruppe, når det drejer sig om udbredelsen af internetadgang. Det generelt høje niveau for internetadgang har mindsket forskellene mellem landene, og der kan ikke fremover forventes store vækstrater mht. udbredelsen.

Figur 4.2 Virksomheder der har modt. ordrer via Internettet seneste 12 mdr. 2005

Anm.: Top 15 udgøres af de bedst placerede lande i EU og Norge.

Kilde: Kilde: Eurostat, februar 2006 (<http://epp.eurostat.cec.eu.int>).

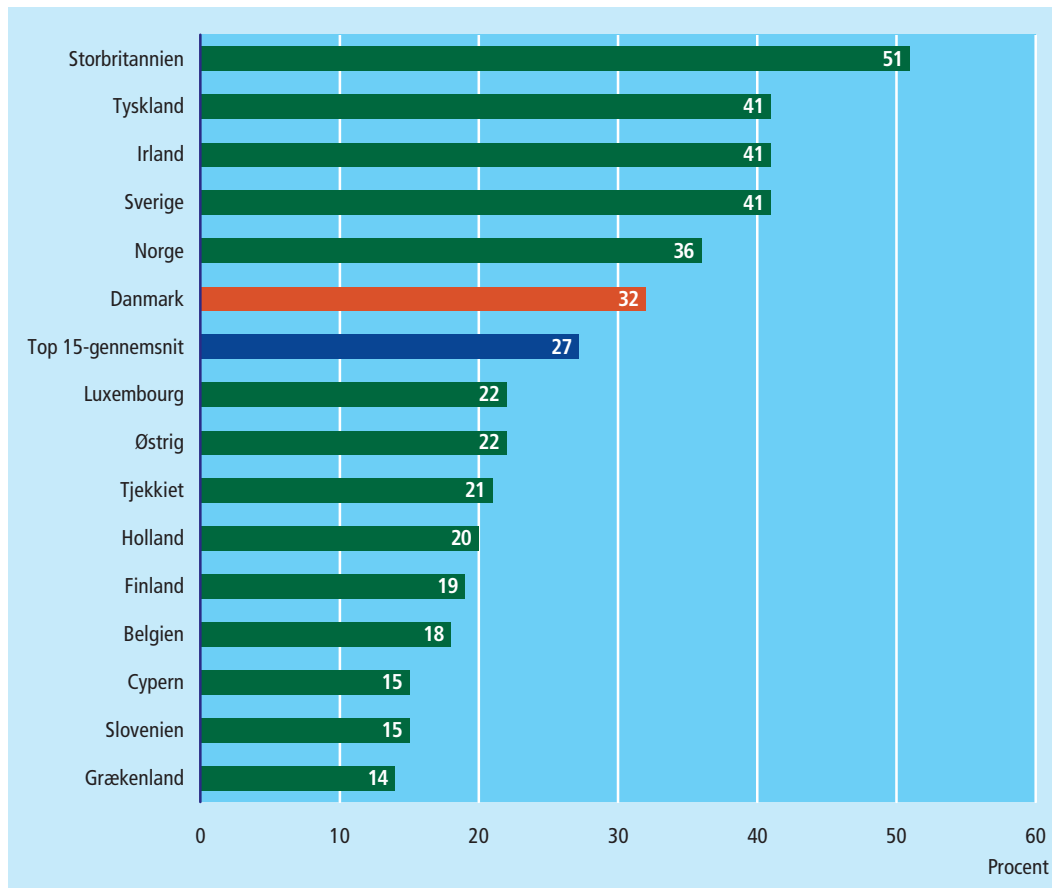
*Salg via internettet
mest udbredt i
Danmark*

32 pct. af danske virksomheder har modtaget ordrer via internettet i løbet af 2004. De øvrige nordiske lande ligger lidt under Danmark: Norge med 26 pct., Sverige med 23 pct. og Finland med 17 pct. Også Storbritannien og Irland ligger langt fremme med henholdsvis 25 pct. og 21 pct.

*Nye EU-lande
med i top 15*

Gennemsnittet af de 15 bedst placerede EU-lande er 17 pct. Tre af de 10 nye EU-lande pr. 1. maj 2004, Tjekkiet, Slovenien og Estland, ligger blandt de 15 bedste, men i den nedre halvdel.

Figur 4.3 Virksomheder der har købt online (min. 1 pct.) seneste 12 mdr. 2005

Anm.: Top 15 udgøres af de bedst placerede lande i EU og Norge. Der er kun medtaget virksomheder, som kan angive omfanget af købet, og hvor dette udgør min. 1 pct. af samlede køb. Dette niveau er en del lavere end det samlede antal virksomheder, der har købt on-line. 'On-line' inkluderer andre eksterne netværk end internettet.

Kilde: Eurostat, februar 2006 (<http://epp.eurostat.cec.eu.int>).

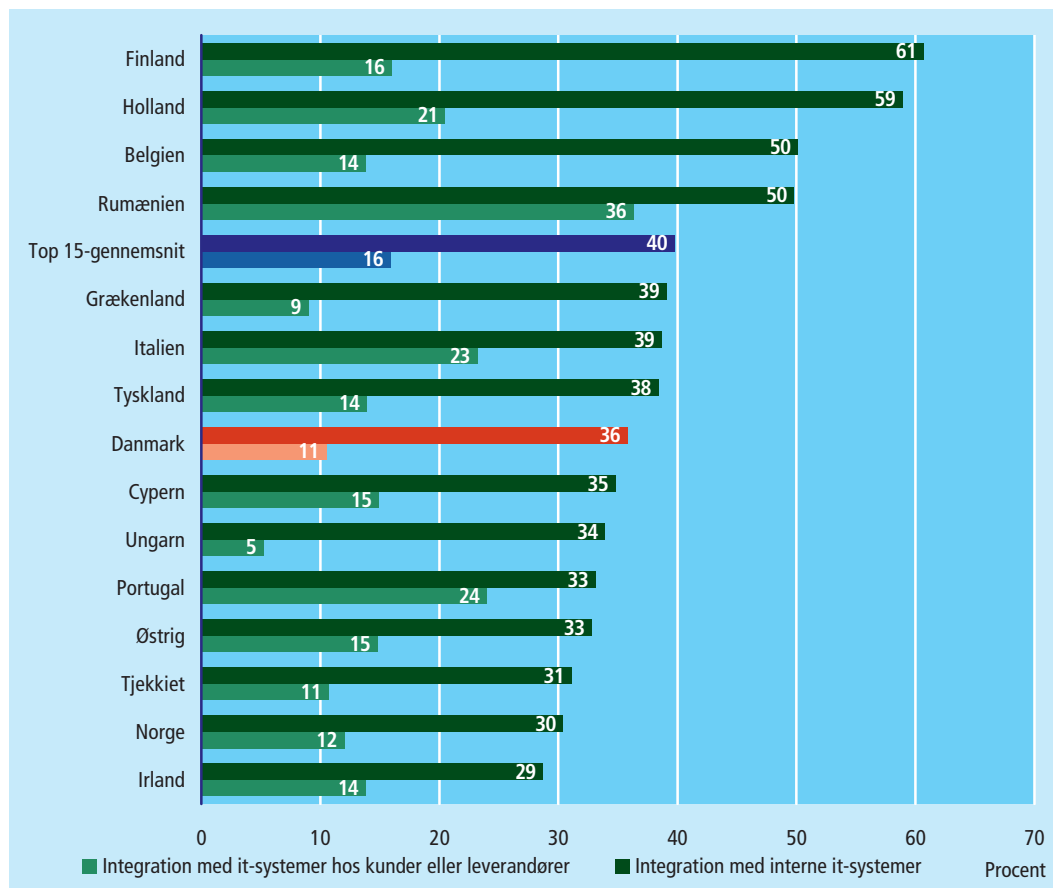
Hver tredje danske virksomhed har købt on-line

Lidt under hver tredje danske virksomhed har købt on-line for min. 1 pct. af de samlede køb i løbet af 2004. Det er lidt over top 15-gennemsnittet blandt de europæiske lande, som er på 27 pct.

Storbritannien på førstepladsen

Storbritannien ligger i spidsen, hvor hver anden virksomhed har købt on-line for min. 1 pct. af de samlede køb. Også Tyskland, Irland, Sverige og Norge ligger foran Danmark.

Figur 4.4 Virksomheder med integration af ordresystem. 2004

Anm.: Top 15 udgøres af de bedst placerede lande i EU og Norge, udvalgt efter integration med interne systemer.

Kilde: EU Kommissionen, DG Joint Research Centre, "The 2005 European e-Business Readiness Index", 2005

Intern integration mere udbredt end ekstern integration

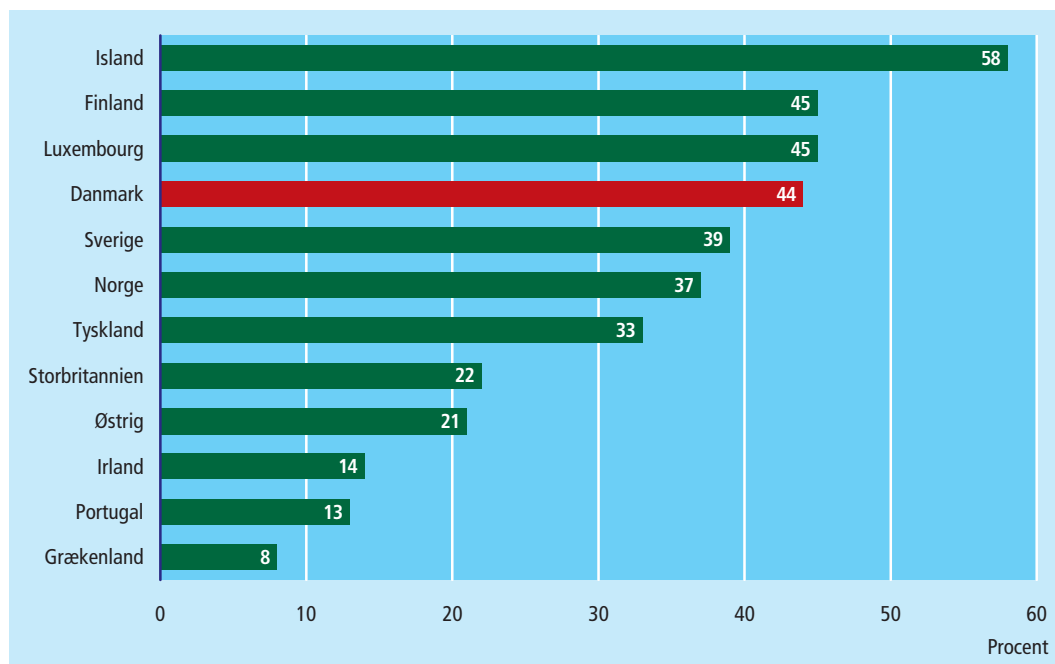
Blandt de 15 bedst placerede EU-lande havde 40 pct. i 2004 et system til håndtering af ordrer, der er integreret med interne it-systemer. En noget lavere andel, 16 pct., havde et ordresystem, der er integreret med it-systemer hos kunder eller leverandører.

Danmark lidt under gennemsnittet

Danmark ligger lidt under, men tæt på top 15-gennemsnittet, der især er påvirket af højtplacerede lande som Finland og Holland. Nordiske lande som Sverige og Norge ligger lavere end Danmark og er placeret uden for top 15.

5. Den digitale offentlige sektor

Figur 5.1 Befolkningens brug af offentlige digitale ydelser. 2004

Kilde: Eurostat, februar 2006 (<http://europa.eu.int/comm/eurostat/>).

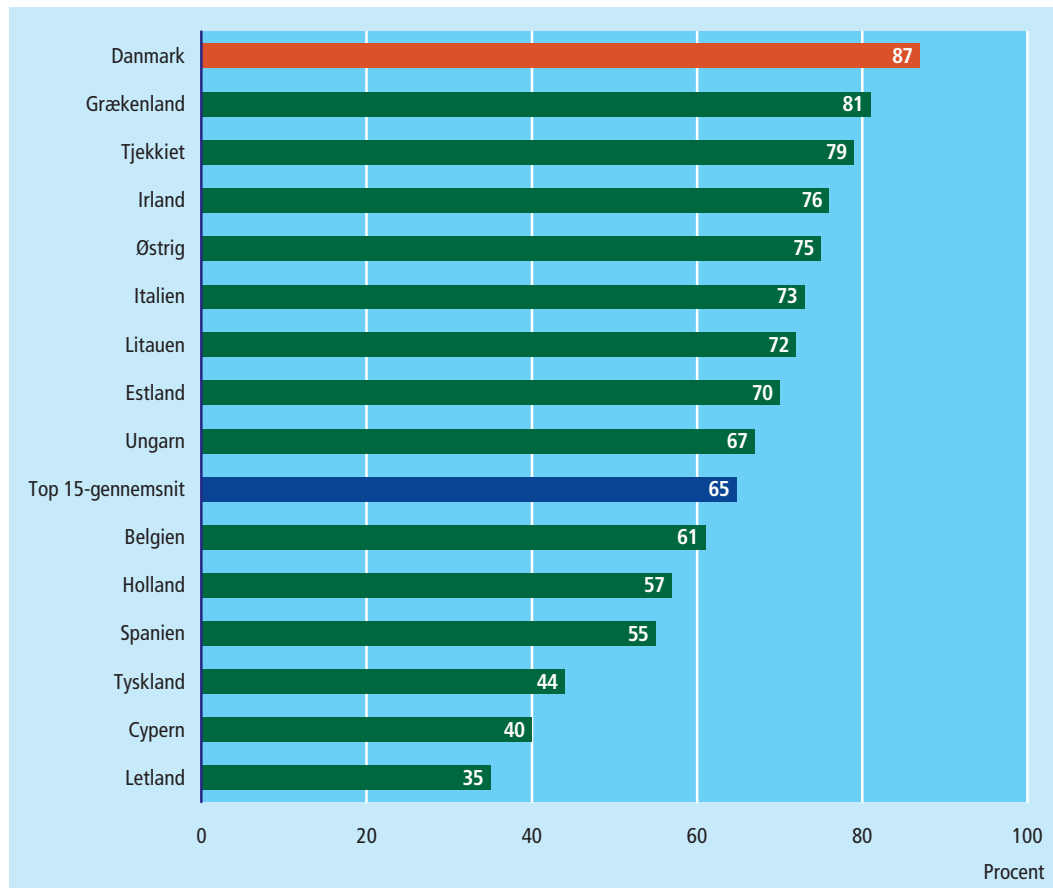
4 ud af 10 danskere havde kontakt med offentlige myndigheder via nettet

Blandt borgerne i Danmark havde 44 pct. i 2004 brugt internettet til kontakt med offentlige myndigheder dvs. at søge informationer, downloade blanketter eller indsende oplysninger. Det var kun Island, Finland og Luxembourg, der havde en større andel af borgere, som anvendte internettet til disse formål.

Primært et nordisk fænomen

Det ses, at det primært var borgerne i de nordiske lande, som anvendte internettet til kontakt med offentlige myndigheder i 2004. Hele 6 ud af 10 islændinge anvendte internettet til brug af offentlige digitale ydelser.

Figur 5.2 Virksomhedernes brug af offentlige digitale ydelser. 2005

Anm.: Top 15 udgøres af de bedst placerede lande i EU og Norge.

Kilde: Eurostat, februar 2006 (<http://epp.eurostat.cec.eu.int>).

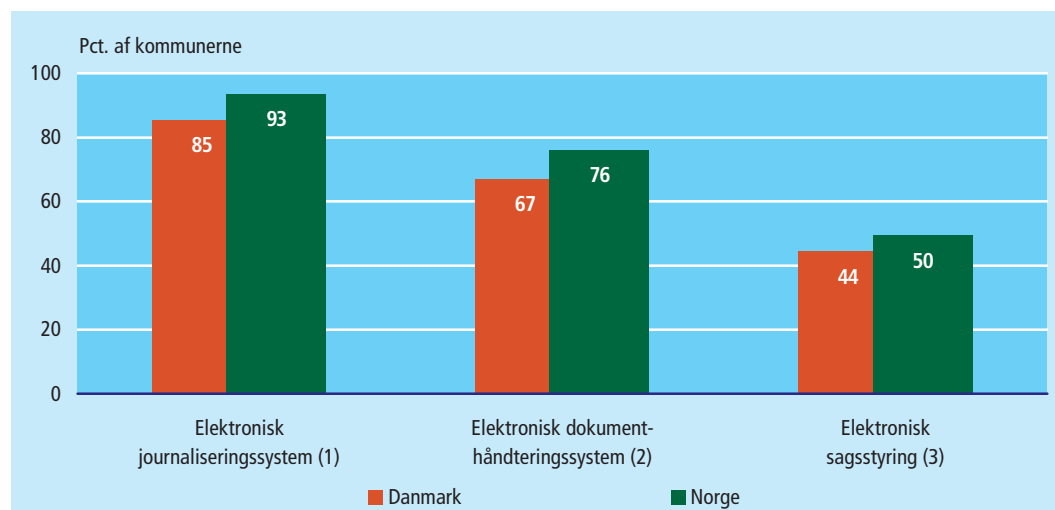
Danske virksomheder i spidsen

87 pct. af danske virksomheder har benyttet sig af offentlige myndigheders hjemmesider i 2005, og ligger dermed i spidsen blandt de 15 bedst placerede europæiske lande, fulgt af Grækenland og Tjekkiet.

Store forskelle mellem landene

Der er forholdsvis stor forskel mellem de enkelte lande, og flertallet ligger over top 15-gennemsnittet, som ligger på 65 pct. af virksomhederne.

Figur 5.3 Sags- og dokumenthåndtering i norske og danske kommuner. 2004

¹ Elektronisk registrering af oplysninger om sager og akter (fx modtagelsesdato, afsender m.m.).

² Elektronisk registrering og lagring af dokumenter og dokumentoplysninger. Inkl. journalisering.

³ System med understøttelse af selve sagsforløbet mellem sagsbehandlere. Inkl. journalisering og dokumenthåndtering.

Kilde: Danmarks Statistik, Den offentlige sektors brug af it 2004. Statistisk Sentralbyrå, 2004.

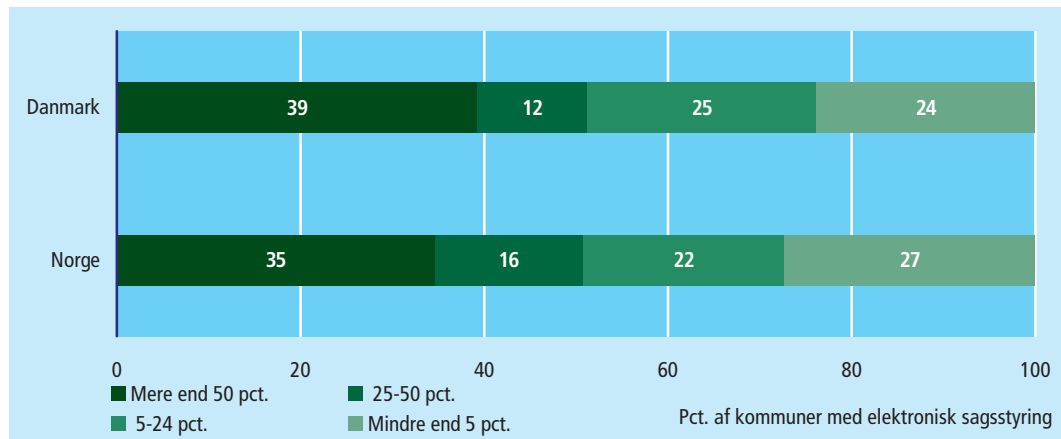
Sags- og dokumenthåndtering mest udbredt i Norge

Sags- og dokumenthåndtering var i 2004 mere udbredt i norske kommuner i forhold til danske. Mest udbredt i begge lande er elektronisk journalisering, som næsten alle kommuner anvendte - 85 pct. i Danmark og 93 pct. i Norge.

Ca. hver anden kommune anvendte elektronisk sagsstyring

Mht. til elektronisk sagsstyring er det lavere andele i begge lande: 44 pct. af danske kommuner og 50 pct. af norske kommuner. I nyere danske tal ses en vis stigning i 2005, idet henholdsvis 89 pct., 75 pct. og 60 pct. af danske kommuner har de tre varianter af sags- og dokumenthåndtering.

Figur 5.4 Sager der håndteres papirløst i norske og danske kommuner. 2004

Kilde: Danmarks Statistik, Den offentlige sektors brug af it 2004. Statistisk Sentralbyrå, 2004.

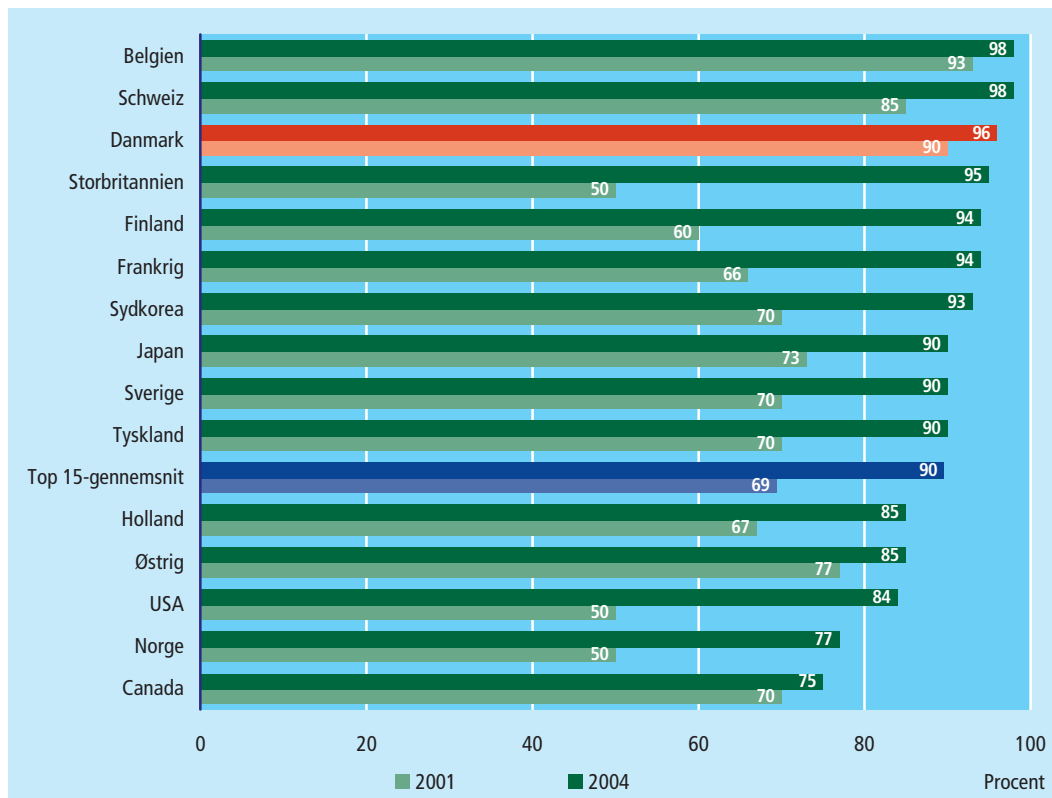
Danske kommuner lidt foran norske mht. andel papirløse sager

Norske og danske kommuner med elektronisk sagsstyring har vurderet hvor stor en andel af sagerne, der håndteres papirløst. Der er ikke stor forskel mellem landene, hvor ca. halvdelen af kommunerne i 2004 vurderede, at mere end 25 pct. af sagerne håndteres elektronisk. Der var dog lidt flere danske kommuner, hvor mindst 50 pct. af sagerne håndteres elektronisk.

6. It-infrastruktur

Figur 6.1

Tilgængelighed af ADSL

Anm.: Top 15 udgøres af de bedst placerede lande i EU og OECD. Tilgængelighed dækker over, om husstande og virksomheder har mulighed for at få en bredbåndsforbindelse til internet.

Kilde: OECD, juni 2005.

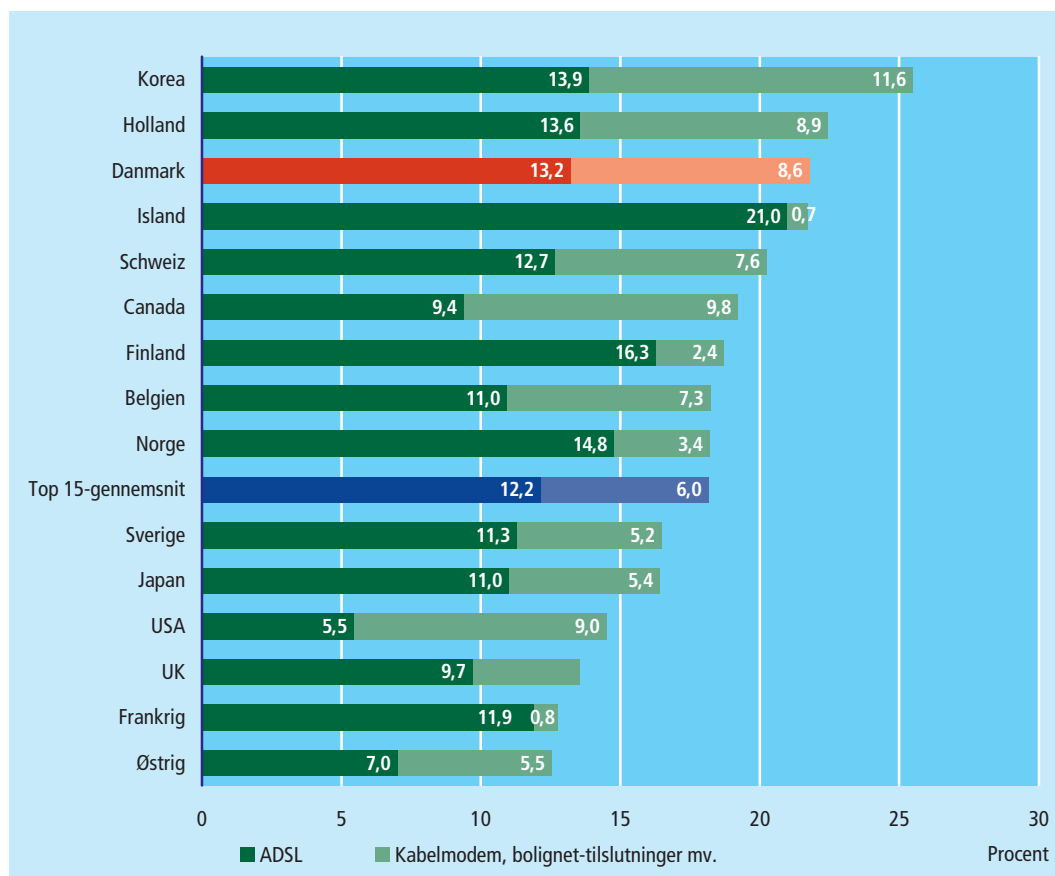
Danmark ligger i front med bredbåndsdekning

Tilgængeligheden af ADSL for virksomheder og private husstande er høj i Danmark sammenlignet med mange andre OECD-lande. Ved udgangen af 2004 var tilgængeligheden 96 procent i Danmark. I 2005 er tilgængeligheden øget til mere end 98 procent.

Danmark er en 'fiberintensiv' nation

En undersøgelse fra januar 2006 viser, at Danmark er blandt de mest 'fiberintensive' lande i Europa - navnlig som følge af det stigende antal bolignet i byområder (kilde: www.idate.fr). Elselskabernes igangværende udrulning af optiske fibre vil understøtte udviklingen yderligere.

Figur 6.2 Udbredelse af bredbåndsforbindelser pr. 100 indbyggere. Juni 2005

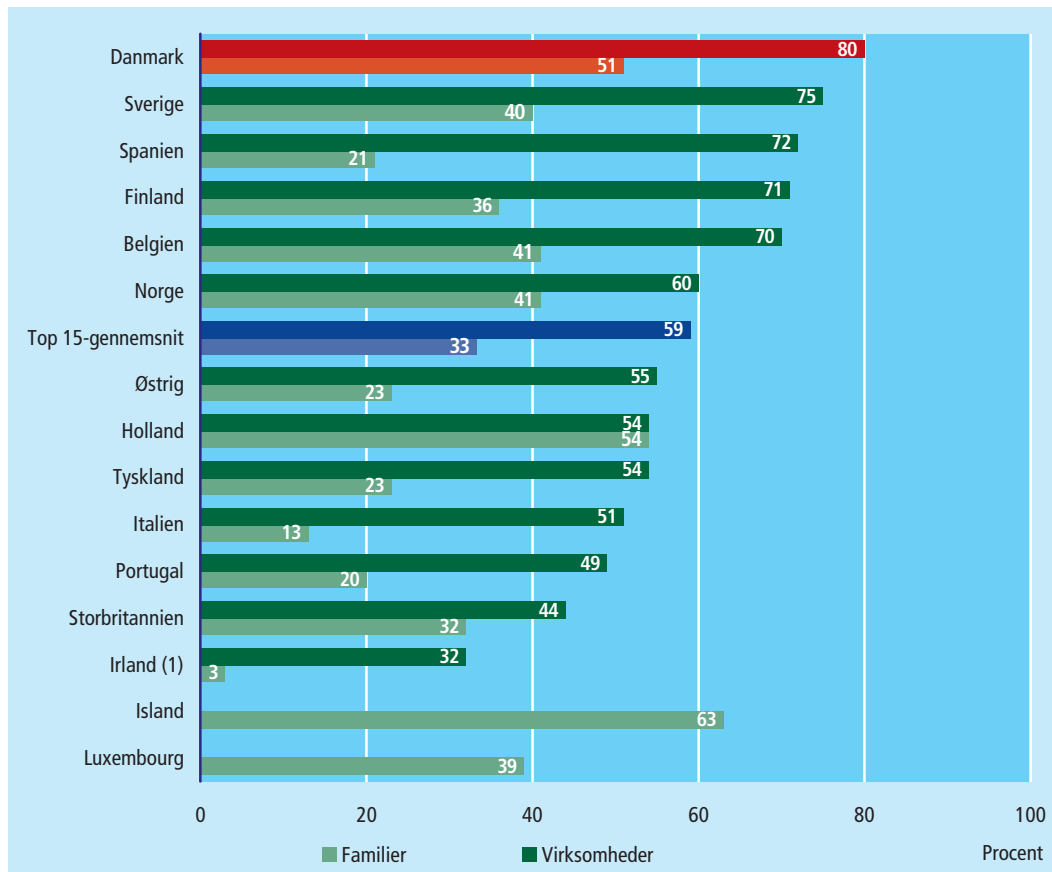
Anm. Top 15 udgøres af de bedst placerede lande i EU og OECD. Udbredelse vedrører generelt antallet af bredbåndsabonnementer til husstande og virksomheder under ét. Der er altså ikke tale om antallet af brugere eller om hvem der kan få adgangen, men i stedet hvor mange forbindelser, der er etableret.

Kilde: OECD, oktober 2005.

Danmark har den tredje højeste udbredelse af bredbånd inden for OECD

Med knap 22 bredbåndsforbindelser pr. 100 indbyggere medio 2005 er Danmark blandt de førende lande inden for OECD med hensyn til anvendelse af bredbånd i virksomheder og i befolkningen. Udbredelsen af bredbåndsforbindelser stiger fortsat kraftigt i Danmark og er ved udgangen af 2005 steget til knap 25 forbindelser pr. 100 indbyggere.

Figur 6.3 Bredbånd i virksomheder og i familierne. 2005

Anm. Top 15 udgøres af de bedst placerede lande i EU og Norge. For virksomheder forstås bredbånd som ADSL o.l. eller anden kabelbaseret internetforbindelse. For virksomheder foreligger der ikke tal for Island og Luxembourg. For familier forstås bredbånd som ADSL og andre hurtige fastnet-forbindelser (ex. kabelmodem).

Kilde: Eurostat, februar 2005 (<http://europa.eu.int/comm/eurostat/>).

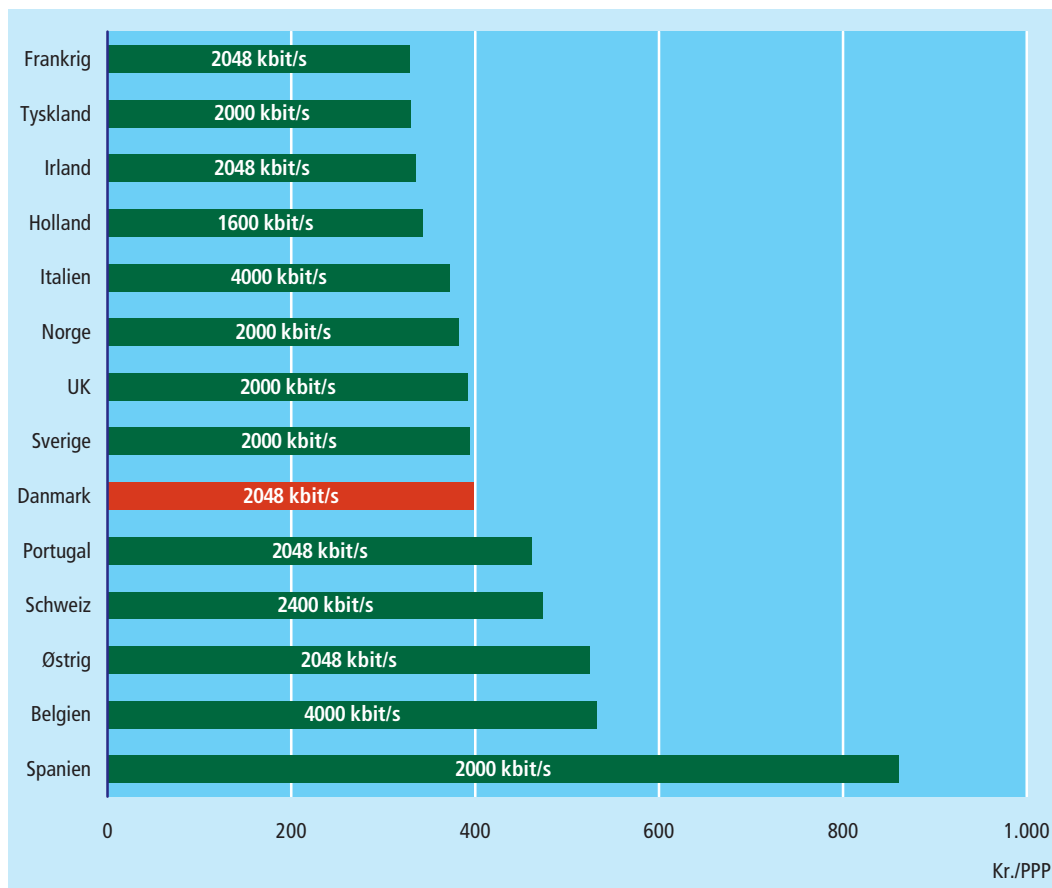
*Danske virksomheder
førende
internationalt*

80 pct. af alle virksomheder i Danmark med 10 eller flere ansatte havde i 2005 bredbåndsforbindelse til internettet. Det er den højeste andel blandt de inkluderede lande i figuren. Kun lande som Sverige, Spanien og Finland nærmede sig en andel som den danske.

*Kun Island har
flere familier
med bredbånd*

Andelen af familier i Danmark med bredbåndsforbindelse i 2005 var høj i sammenligning med de andre lande. 51 pct. af familierne i Danmark havde således bredbåndsforbindelse, og det var kun Holland og Island med 54 pct. og 63 pct., der havde en højere andel.

Figur 6.4 ADSL-priser. Kapacitet tæt på 2 Mbit/s. September 2005

Anm. Priserne er inklusive moms og opgjort i danske kroner pr. måned. Priserne omfatter alene den månedlige abonnementsbetaling og tager dermed ikke højde for etableringsomkostninger. Priserne er korrigeret for forskelle i købekraft landene imellem, baseret på OECD's seneste opgørelse af købekraftpariteter (Purchasing Power Parities - PPP). Undersøgelsen omfatter alene den tidligere monopoludbyder i hvert land, dvs. TDC for Danmarks vedkommende. Den udbudte kapacitet varierer fra land til land. For hvert land vises prisen for det produkt, hvis kapacitet ligger 2 Mbit/s. Undersøgelsen tager udgangspunkt i ADSL-produkter uden trafik- eller minutbaseret forbrugstaksering. I Irland, Portugal og Østrig indtræder der en variabel taksering, såfremt abonnenten overskrider et nærmere fastsat månedligt forbrug. I Belgien reduceres hastigheden til 64 kbit/s i den resterende del af en måned, såfremt abonnenten overskrider et fastsat trafikforbrug på 400 MB (512 kbit/s) og 30 GB (4 Mbit/s). Undersøgelsen tager ikke højde for dels forskelle i upstream-hastigheder, dels om de udbudte hastigheder er baseret på "best-effort" eller en garanteret båndbredde.

Kilde: IT- og Telestyrelsen, baseret på oplysninger indhentet fra udbydernes hjemmesider.

Danmark har nogle af de laveste telepriser inden for OECD

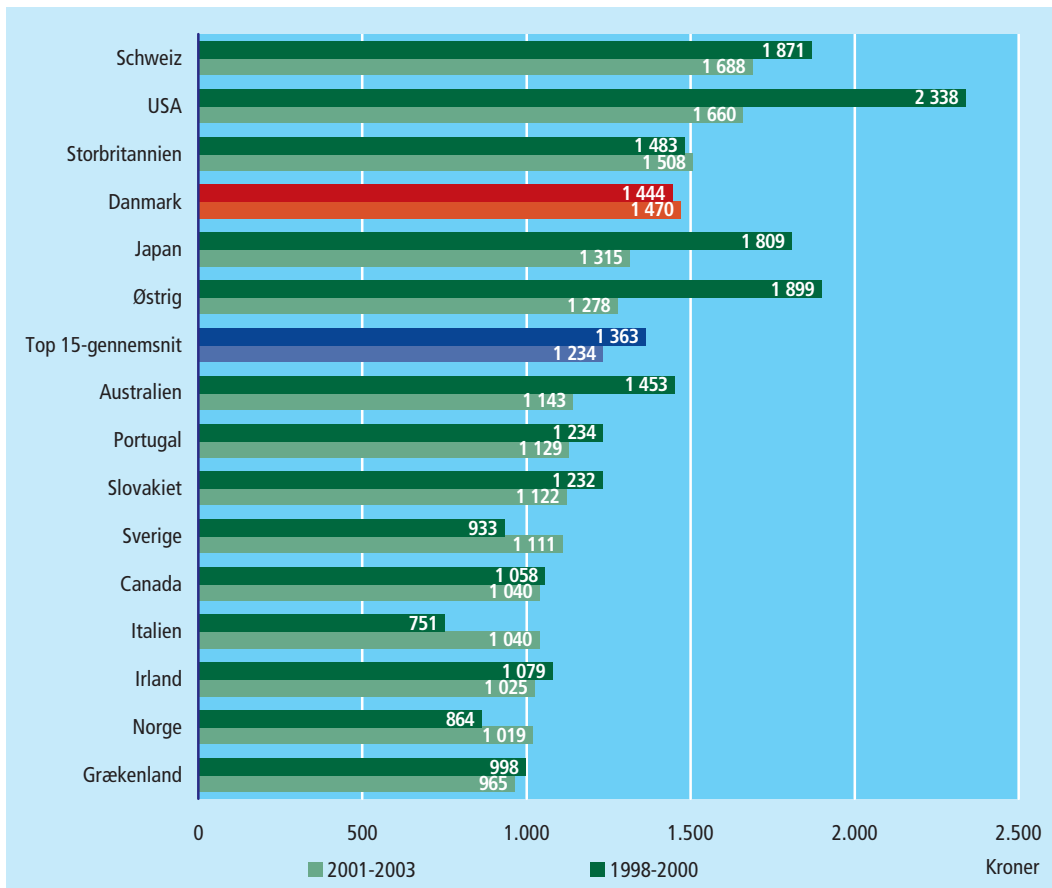
OECD's seneste prisundersøgelse fra november 2005 viser, at Danmark har nogle af de laveste priser inden for OECD. Det gælder traditionel telefoni, mobiltelefoni og faste kredsløb til virksomheder.

Danmark er ikke blandt de billigste lande når det gælder ADSL-priser

Danmark er ikke blandt de billigste lande, når det gælder prisniveauet for ADSL. På 2 Mbit/s-forbindelser indtager Danmark en midterposition. Alternative bredbåndsløsninger giver imidlertid i stigende omfang adgang til lavere bredbåndspriser via kabel-tv net, fiberbaserede bolig-net og direkte fibertilslutninger (elselskaberne) samt trådløse bredbåndsløsninger baseret på WiFi og WiMAX.

Figur 6.5

Årlige teleinvesteringer i OECD-landene pr. indbygger

Anm.: Top 15 udgøres af de bedst placerede lande i EU og OECD.

Kilde: OECD Communications Outlook 2005.

Danmark har det fjerde højeste investeringsniveau i telesektoren blandt OECD-landene

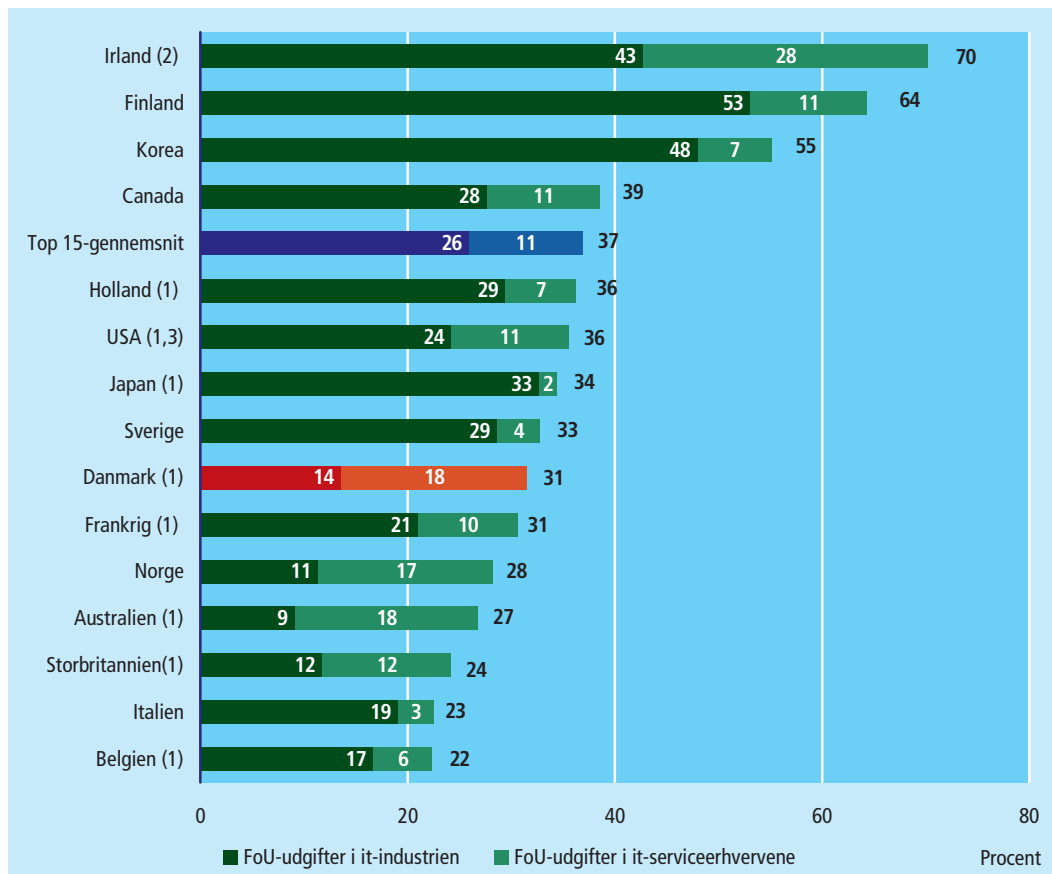
Danmark er et af de lande i OECD, der investerer mest pr. indbygger i telesektoren. Således overgås Danmark kun af Schweiz, USA og Storbritannien i årene 2001 til 2003 med en gennemsnitlig teleinvestering på 1.470 kroner pr. indbygger, svarende til 20 pct. mere end top 15-gennemsnittet.

Lavere placeret i årene 1998 til 2000

I perioden før, 1998-2000, indtog Danmark en 7. plads blandt de inkluderede lande.

7 It-forskning og innovation

Figur 7.1 It-erhvervenes andel af samlede FoU-udgifter i den private sektor. 2003

Anm.: Top 15 udgøres af de bedst placerede lande i EU og OECD. NACE 64, Telekommunikation er inkl. både post og telekommunikation.

1) Data fra 2002 2) Data fra 2001 3) Inkl. kun telekommunikation i NACE 64.

Kilde: OECD, ANBERD database, marts 2005.

Danmark bruger 31 pct. af private FoU-udgifter i it-erhvervene

Udgifter til forskning og udvikling (FoU) i udvalgte it-erhverv udgør 31 pct. i Danmark af den private sektors udgifter til FoU. Det er mindre end top 15-gennemsnittet, der er på 37 pct. Tallene er udtryk for fordelingen af ressourcer på FoU-området, men er ikke udtryk for størrelsen af landenes FoU.

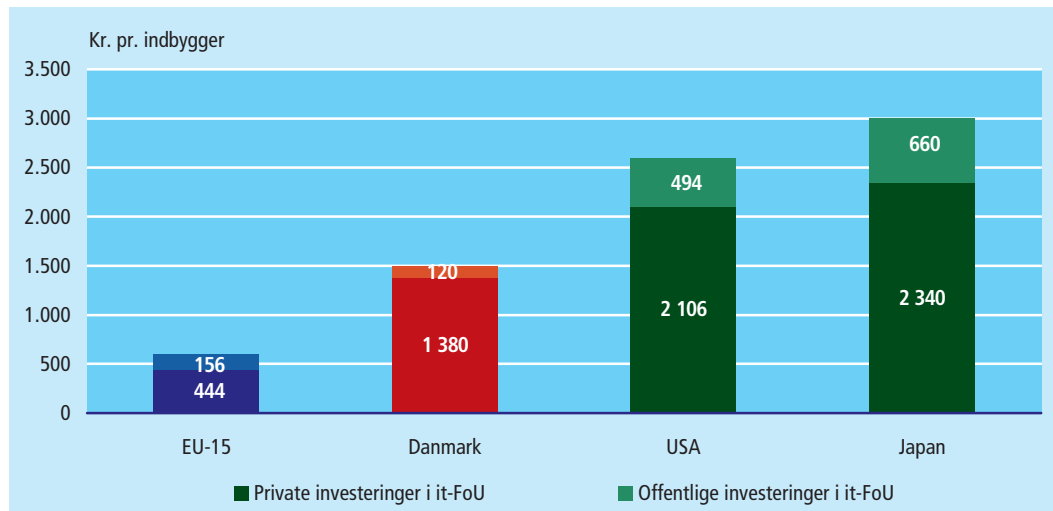
Irland og Finland bruger mere end 60 pct. af FoU på it

It-erhvervene i Irland og Finland tegner sig for en særlig høj andel af landenes private FoU, i det landene anvender henholdsvis 70 og 64 pct. af de samlede FoU-udgifter inden for it-erhvervene.

Høj FoU-aktivitet i it-servicevirksomhed

FoU-aktiviteten i it-servicevirksomhederne er meget høj i Danmark. It-servicevirksomhedernes FoU-udgifter udgør 18 pct. af de samlede FoU-udgifter i den private sektor.

Figur 7.2 It-FoU-investeringer fordelt på offentlig og privat. 2002

Anm. Der er tale om estimater, der er omregnet fra euro til kroner. Tal for Danmark er fra 2003.

Kilde: Internationale tal: Meddelelse fra Kommissionen vedr. "i2010 - Et europæisk informationsamfund som middel til vækst og beskæftigelse". (KOM(2005)229).

Danske tal: Dansk Center for Forskningsanalyse. IKT forskning i Danmark.

Højere it-FoU udgifter i Danmark end i EU-15

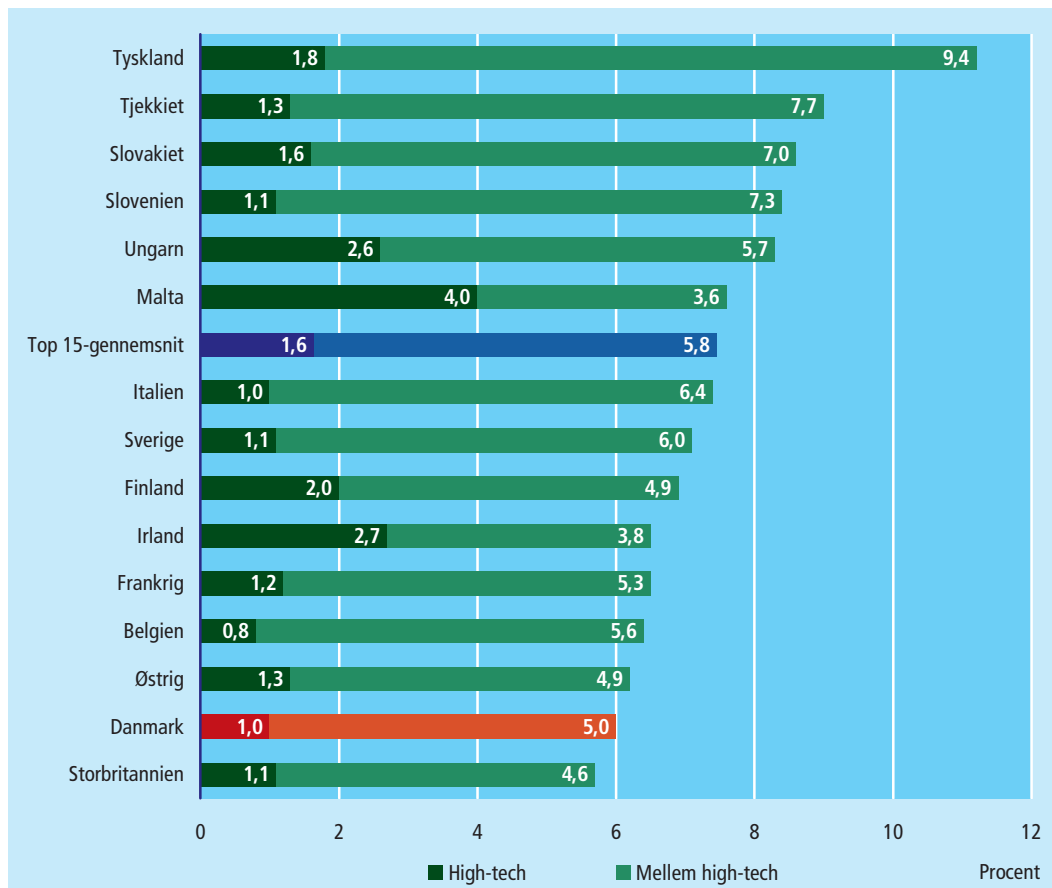
En international sammenligning af FoU-investeringer fordelt pr. indbygger viser, at Danmark har markant højere FoU-investeringer inden for it end EU-15 landene. Samlet er investeringerne på 1.500 kr. pr. indbygger i Danmark mod 600 kr. pr. indbygger i EU-15.

USA og Japan har højere investeringsniveauer

Investeringsniveauet pr. indbygger er langt højere i USA og Japan med henholdsvis 2.600 kr. og 3.000 kr. De offentlige investeringer ligger generelt meget lavere end de private. EU-15 har den største andel af offentlige it-investeringer med 26 pct.

Figur 7.3

Andel beskæftigede i højteknologisk og mellem-højteknologisk fremstillingsindustri i EU. 2004

Anm.: Top 15 udgøres af de bedst placerede lande i EU.

Kilde: Eurostat, Statistics in Focus, 1/2006, *Employment in high technology*, 2006

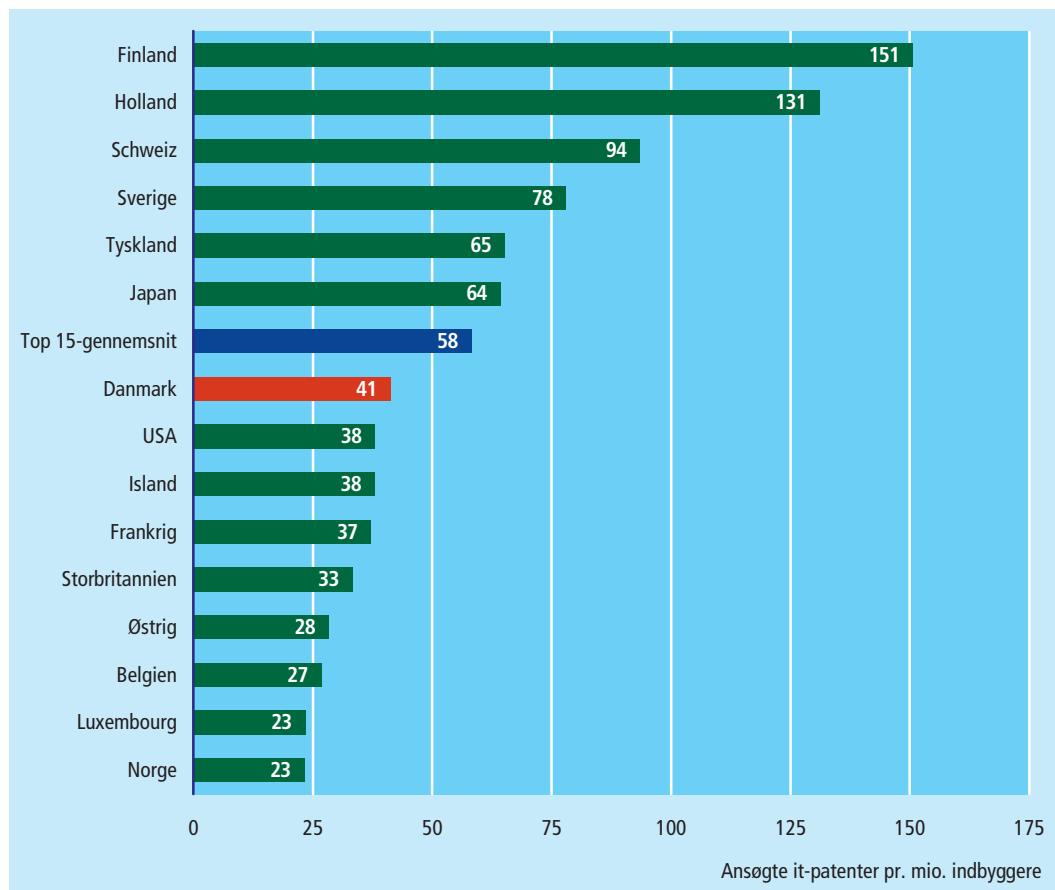
Danmark ligger lavt

Danmark har en lav andel af beskæftigede i højteknologiske stillinger i forhold til de øvrige EU-lande. 6 pct. af de beskæftigede i den private sektor i Danmark er ansat i højteknologiske virksomheder, mens top 15-gennemsnittet er på 7 pct.

Tyskland har størst andel af højteknologisk stillinger

Tyskland har den største andel af beskæftigede i højteknologiske stillinger, med 11 pct. af den samlede beskæftigede i den private sektor. Fremstillingserhvervene har generelt større betydning i Tyskland end i Danmark, hvor serviceerhvervene beskæftiger flere mennesker.

Figur 7.4 Ansøgte it-patenter pr. millioner indbyggere. 2001

Anm.: Top 15 udgøres af de bedst placerede lande i EU og OECD.

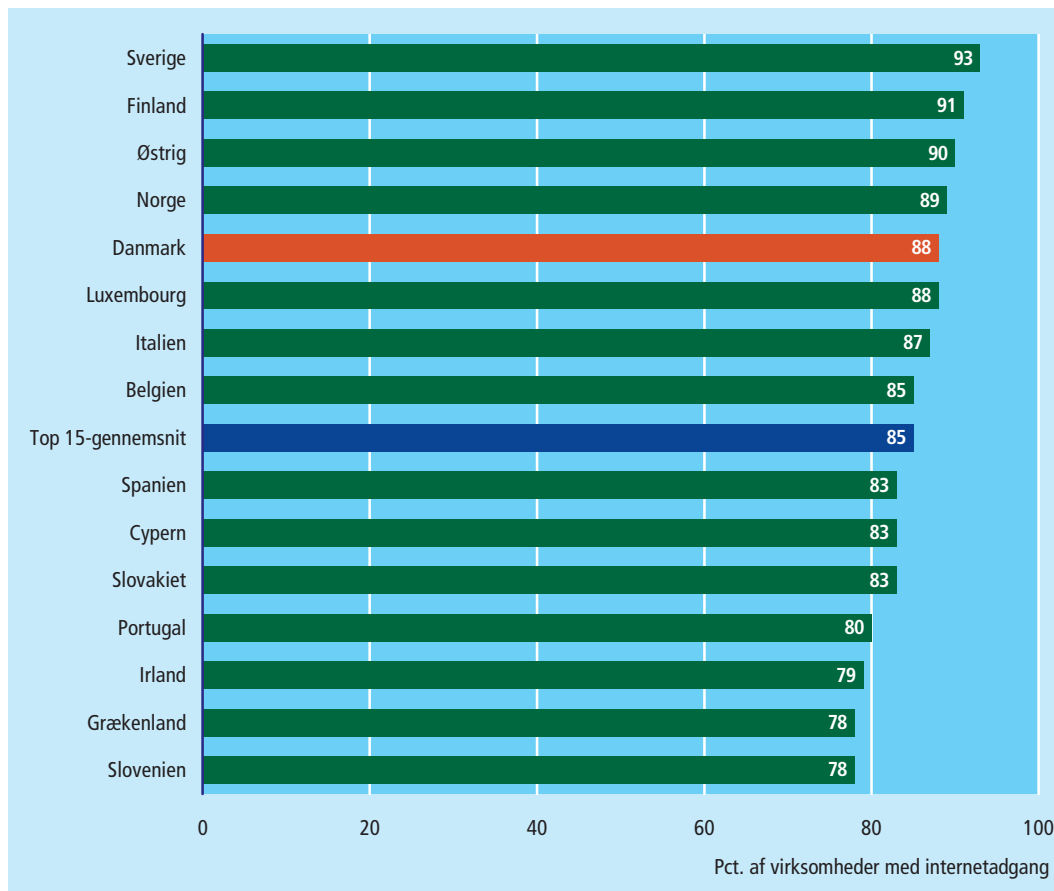
Kilde: OECD's patentdatabase og OECD, Main Science and technology indicator 2005/2.

Danmark nr. 7 I Danmark blev der i 2001 ansøgt om 41 it-patenter pr. millioner indbyggere. Dermed ligger Danmark lige under top 15-gennemsnittet, som er på 58 ansøgninger pr. millioner indbyggere.

Finland i top Finland har betydeligt flere ansøgninger pr. millioner indbyggere end de øvrige lande i undersøgelsen. I 2001 havde Finland i alt 151 ansøgninger om it-patenter pr. millioner indbyggere, mens Holland som det næste land havde 131 it-patent ansøgninger.

8. It-sikkerhed

Figur 8.1 Virksomheder med opdaterede it-sikkerhedsforanstaltninger. 2005

Anm. Top 15 udgøres af de bedst placerede lande i EU og Norge. Sikkerhedsforanstaltninger dækker over mindst én foranstaltning. Opdatering er foretaget inden for seneste 3 måneder (inklusive automatisk opdatering af antivirus-programmer).

Kilde: Eurostat, februar 2006 (<http://epp.eurostat.cec.eu.int>).

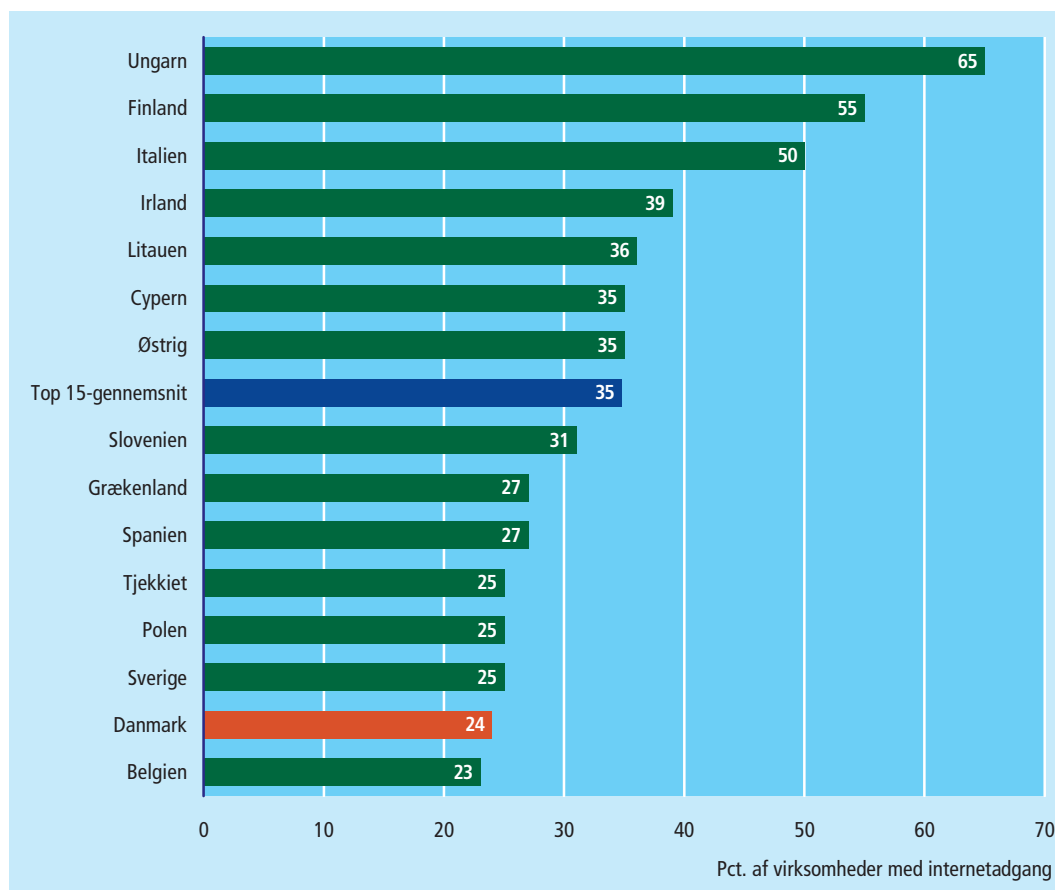
Dansk it-sikkerhed over gennemsnittet

Det store flertal af virksomheder blandt de 15 bedst placerede EU-lande har i 2005 opdateret deres it-sikkerhedsforanstaltninger inden for de seneste 3 måneder. Blandt danske virksomheder med internetadgang er det 88 pct., kun overgået af Sverige med 93 pct. og Finland med 91 pct.

Næsten alle bruger it-sikkerhedsforanstaltninger

Der er på dette område ingen stor spredning blandt de europæiske lande, og også blandt virksomheder uden for 'top 15' har et stort flertal opdaterede sikkerhedsforanstaltninger.

Figur 8.2 Virksomheder udsat for virusangreb. 2005

Anm. Top 15 udgøres af de højest placerede lande i EU og Norge. Virusangreb vedrører computervirus, som inden for de seneste 12 måneder har forårsaget tab af information eller tid.

Kilde: Eurostat, februar 2006 (<http://epp.eurostat.cec.eu.int>).

Generende virusangreb i mere end hver 4. virksomhed

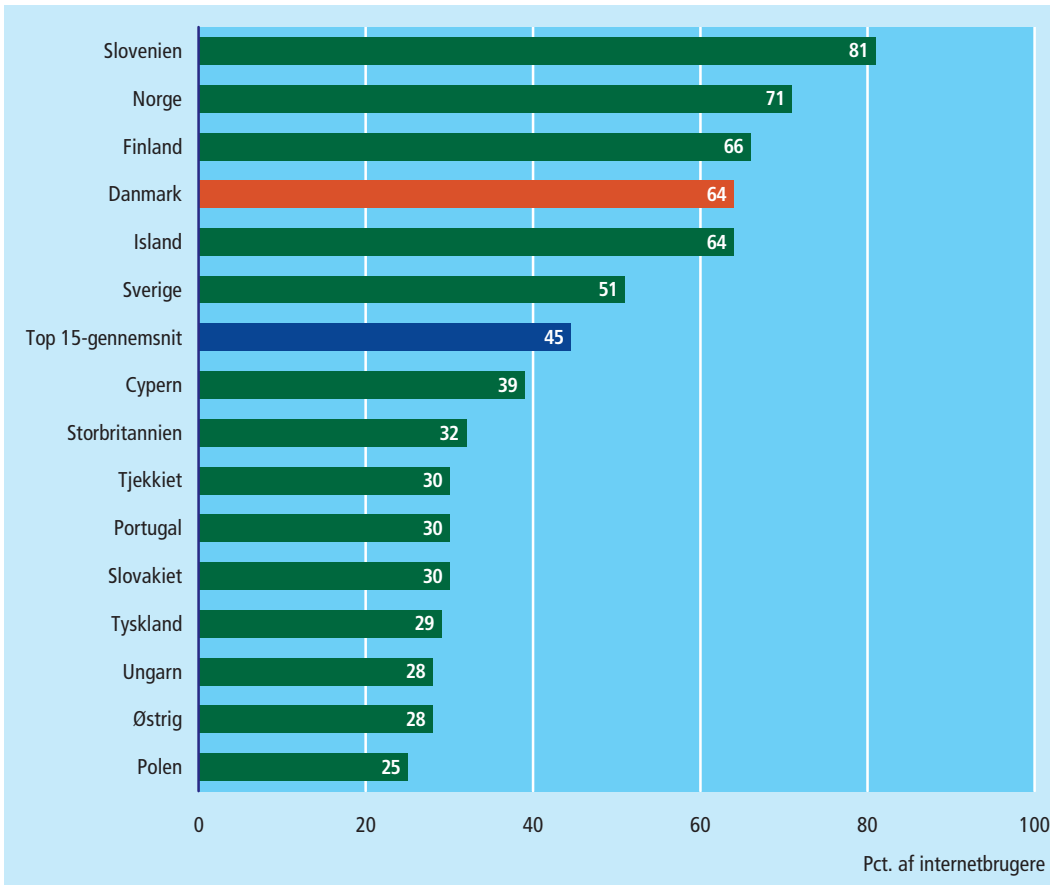
24 pct. af danske virksomheder havde i 2005 oplevet virusangreb, med tab af data eller arbejdstid. Danmark ligger her et stykke under top 15-gennemsnittet på 35 pct. Det er kun få lande, der ligger væsentligt over dette gennemsnit, nemlig Ungarn med 65 pct., Finland med 55 pct. og Italien med 50 pct.

Et internationalt fænomen

Den generelt lille forskel mellem landene kan hænge sammen med den internationale karakter af computervirus. De forskelle, der trods alt er mellem landene, kan skyldes flere faktorer: Virksomhedernes beredskab, størrelse samt adfærd og intensitet i brugen af it og netværk. Der kan derfor ikke konkluderes entydigt på en høj eller lav placering.

Figur 8.3

Borgere der de seneste 3 mdr. har anvendt adgangskoder eller digital signatur på Internettet. 2004

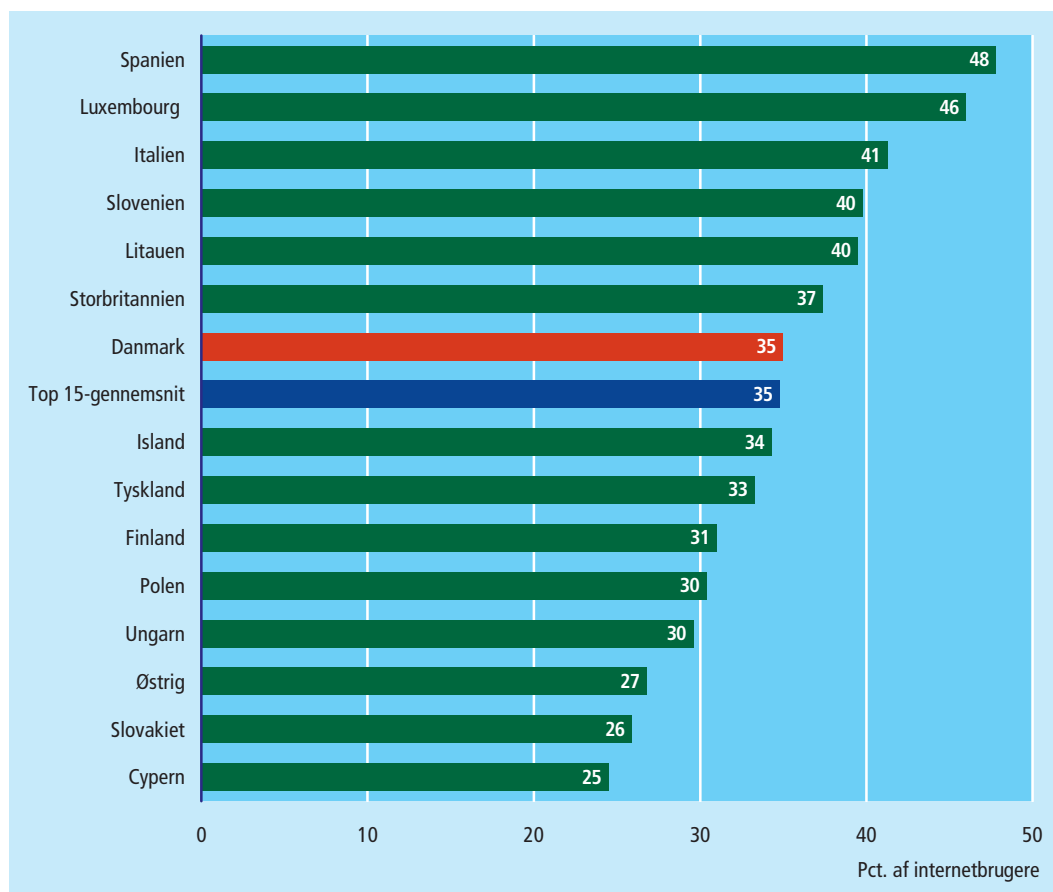
Anm. Top 15 udgøres af de bedst placerede lande i EU, Norge og Island.

Kilde: Eurostat, februar 2006 (<http://epp.eurostat.cec.eu.int>).

Nordiske internetbrugere ligger højt med digital sikkerhed

64 pct. af danske internetbrugere har i 2004 benyttet sig af adgangskoder eller digital signatur på internettet inden for de seneste tre måneder. Det er noget over top 15-gennemsnittet på 45 pct. Foran Danmark ligger Slovenien med 81 pct., fulgt af Norge med 71 pct. og Finland med 66 pct.

Figur 8.4 Borgere udsat for virusangreb. 2005

Anm. Computervirus som inden for de seneste 12 måneder har forårsaget tab af information eller tid.

Top 15 udgøres af de højest placerede lande i EU, Norge og Island.

Kilde: Eurostat, februar 2006 (<http://epp.eurostat.cec.eu.int>).

1 ud af 3 danskere var udsat for virusangreb

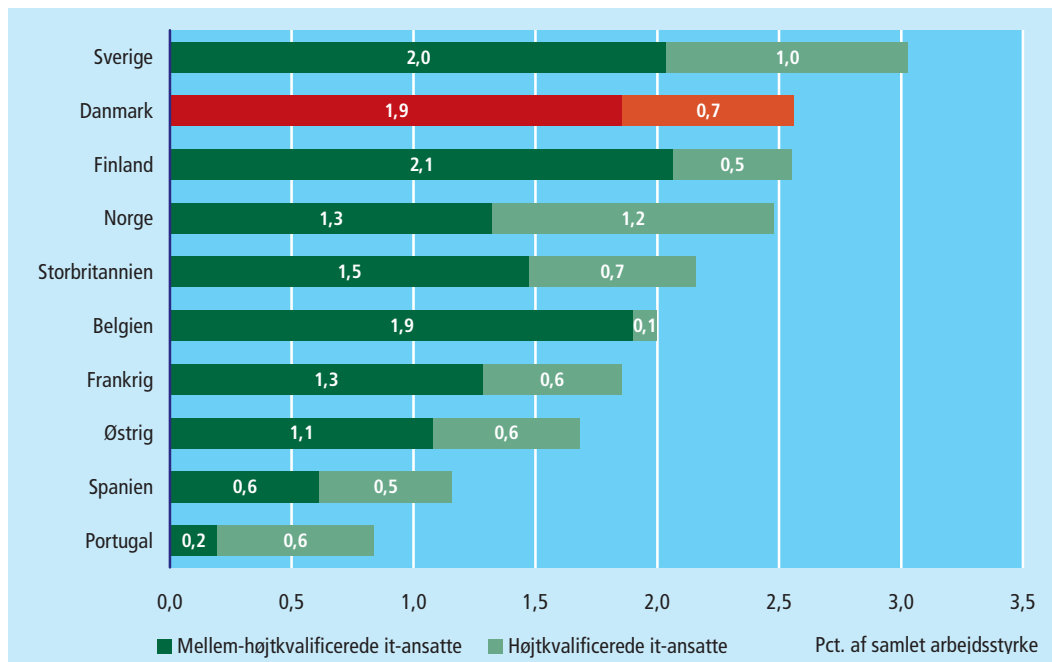
Danmark er blandt de lande, hvor en markant andel af borgerne i 2005 havde været udsat for virusangreb i form af tab af information eller tid. Således havde 35 pct. af de danske internetbrugere i 2005 været udsat for virusangreb.

Hver anden i Spanien var udsat for virusangreb

I sammenligning med de andre nordiske lande var borgerne i Danmark de mest udsatte for virusangreb i 2005. Spanien var med en andel på 48 pct. det land, hvor borgerne var mest udsat.

9. It-kompetencer

Figur 9.1 It-beskæftigede med højt kvalifikationsniveau. 2004

Anm. Definitionen af de højt kvalificerede it-ansatte er baseret på beskæftigelsesområder, og inkluderer ISCO-88 klassifikation 213. 213 er computer-ansatte og inkluderer it-systemdesignere, -analytikere, it-programmører mv. Mellem-højt kvalificerede it-arbejdere omfatter ISCO-88 branche 312, som er computerrelaterede ansatte, herunder computerassistenter, computeroperatører og it-industrielle operatører mv.

Kilde: Specialkørsel Eurostat, Labour Force Survey Database, 2004.

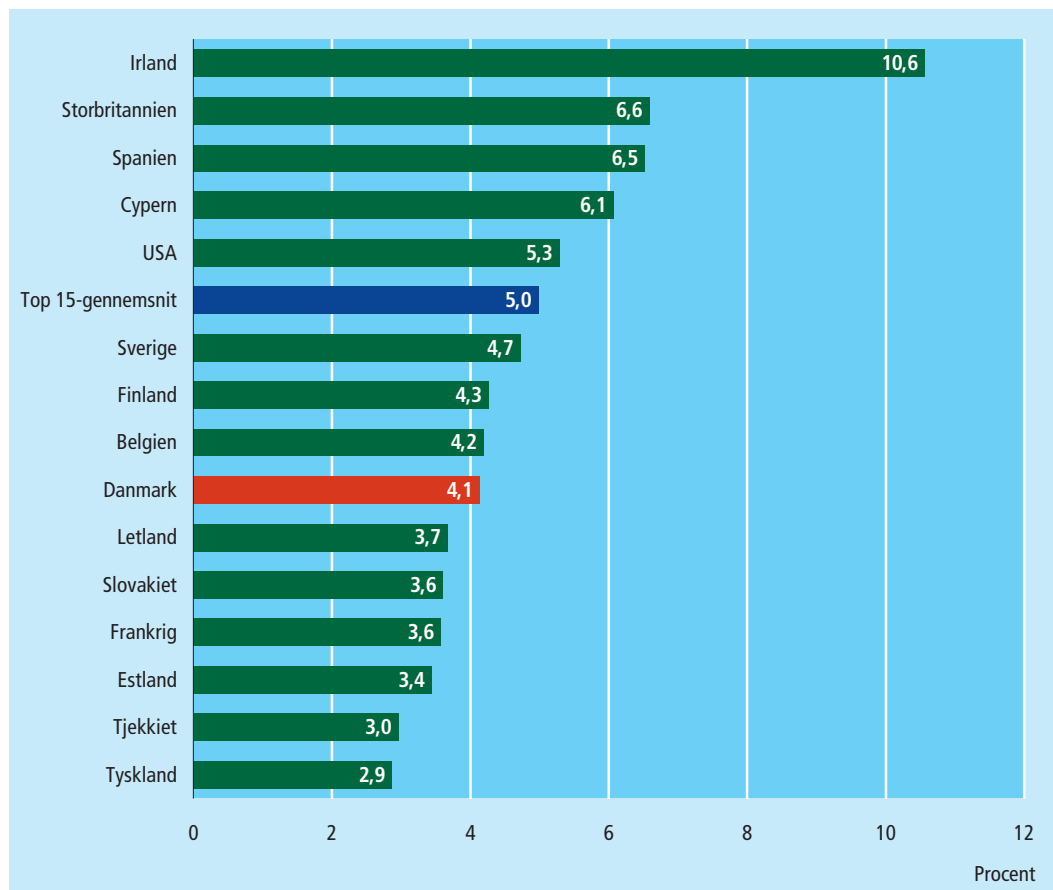
Danmark har den 2. højeste andel af it-stillinger, der kræver stort kvalifikationsniveau

Blandt de inkluderede lande har Danmark den næsthøjeste andel af beskæftigede i it-stillinger, som kræver et mellemhøjt eller højt kvalifikationsniveau. Sammenlagt har 2,6 pct. af arbejdsstyrken i Danmark en stilling, som kræver mindst mellemhøjt it-kvalifikationsniveau, som fx computeroperatør.

Nordiske lande placeret i toppen

De fire nordiske lande har de højeste andele af højt kvalificerede it-beskæftigede. Den gennemsnitlige andel i de målte nordiske lande er 0,6 procentpoint højere, end gennemsnittet for de målte EU-lande.

Figur 9.2 Andel af nyuddannede med it-uddannelse. 2003

Anm.: Top 15 udgøres af de bedst placerede lande i EU og OECD. It-uddannede er beregnet ud fra uddannelsesgruppen *computing*.

Kilde: Eurostat, 2005.

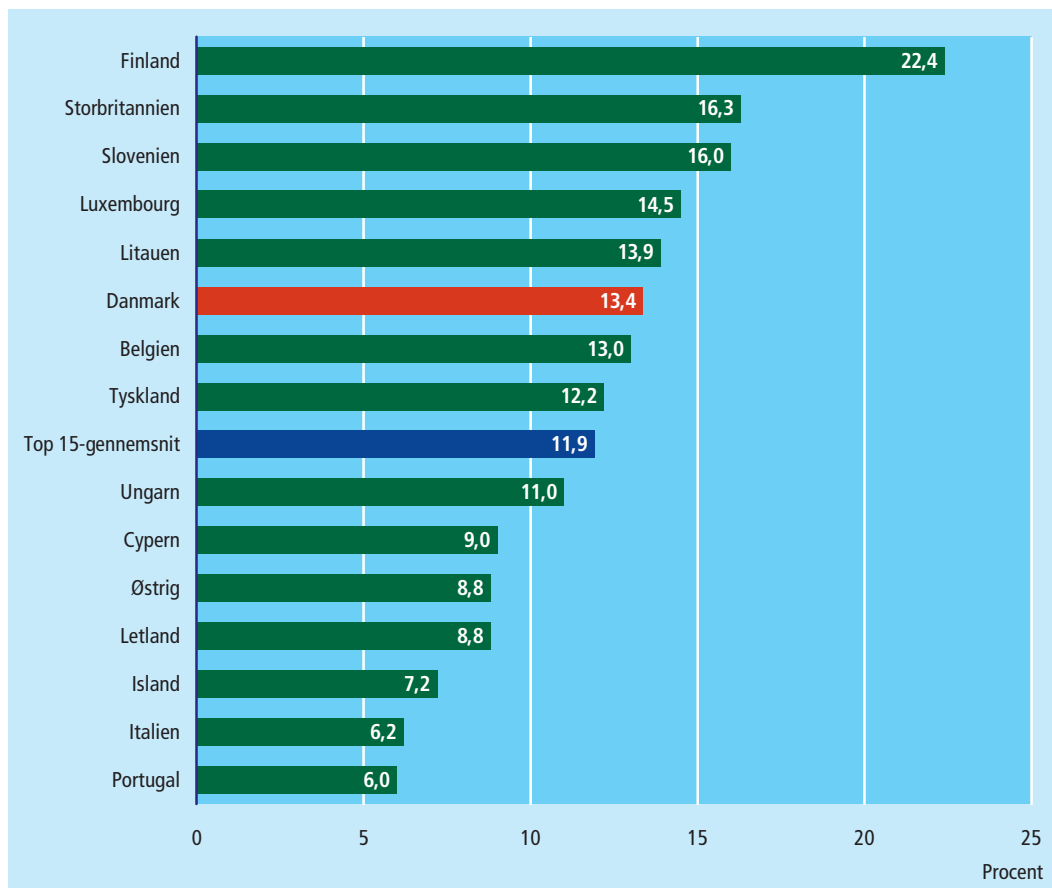
Danmark under gennemsnittet

4 pct. af de nyuddannede i Danmark i 2003 afsluttede en it-uddannelse. Dermed er Danmarks andel under top 15-gennemsnittet, der er på 5 pct. Irland har den markant største andel med 11 pct., hvilket er 4 procentpoint højere end det næstbedst placerede land, Storbritannien.

Nordiske lande lavt placeret

De nordiske lande placerer sig generelt lavt i forhold til denne indikator, da både Sverige og Finland uddanner en mindre andel af nyuddannede inden for it, end gennemsnittet, med henholdsvis 4,7 og 4,3 pct.

Figur 9.3 Privates brug af Internet til formelle uddannelser. 2005

Anm.: Top 15 udgøres af de bedst placerede lande i EU.

Anm. Formaliseret uddannelse er betegnelse for de uddannelsesaktiviteter, som foregår på folkeskoler, gymnasier, universiteter etc.

Kilde: Eurostat, 2005.

13 pct. i Danmark anvender e-læring i forbindelse med skolegang

Befolkningen i Danmark har den 6. højeste brug af e-læring til formelle uddannelser, af de lande som indgår i sammenligningen. Opgørelsen omfatter e-læring på alle uddannelsesstrin - fra folkeskoler til universiteter - på de formelle uddannelsesinstitutioner.

Top 15-gennemsnittet på 12 pct.

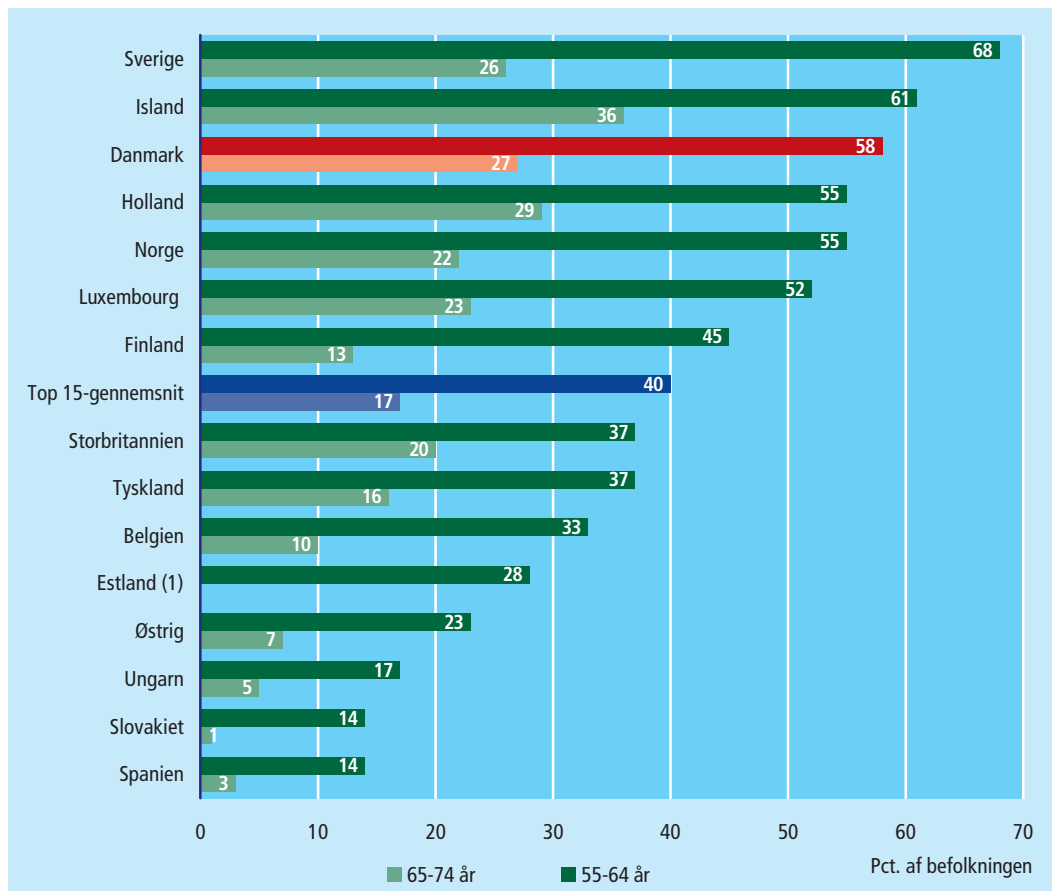
Finland har den højeste andel af e-læring i undervisningen med 22 pct., hvilket er ca. 6 procentpoint mere end Storbritannien, der placerer sig, som det andet bedst placerede land. Top 15-gennemsnittet for de målte lande er på 12 pct.

Pæne østeuropæiske placeringer

De østeuropæiske lande markerer sig med forholdsvis høj brug af e-læring til formelle uddannelser. Både Slovenien og Litauen placerer sig højere end Danmark med henholdsvis 16 og 14 pct.

10. It for alle

Figur 10.1 Befolkningens brug af Internet, 55-74 år. 2005

Anm.: Top 15 udgøres af de bedst placerede lande i EU.

¹ Ikke data for 65-74-årige.

Kilde: Eurostat, januar 2006 (<http://europa.eu.int/comm/eurostat/>).

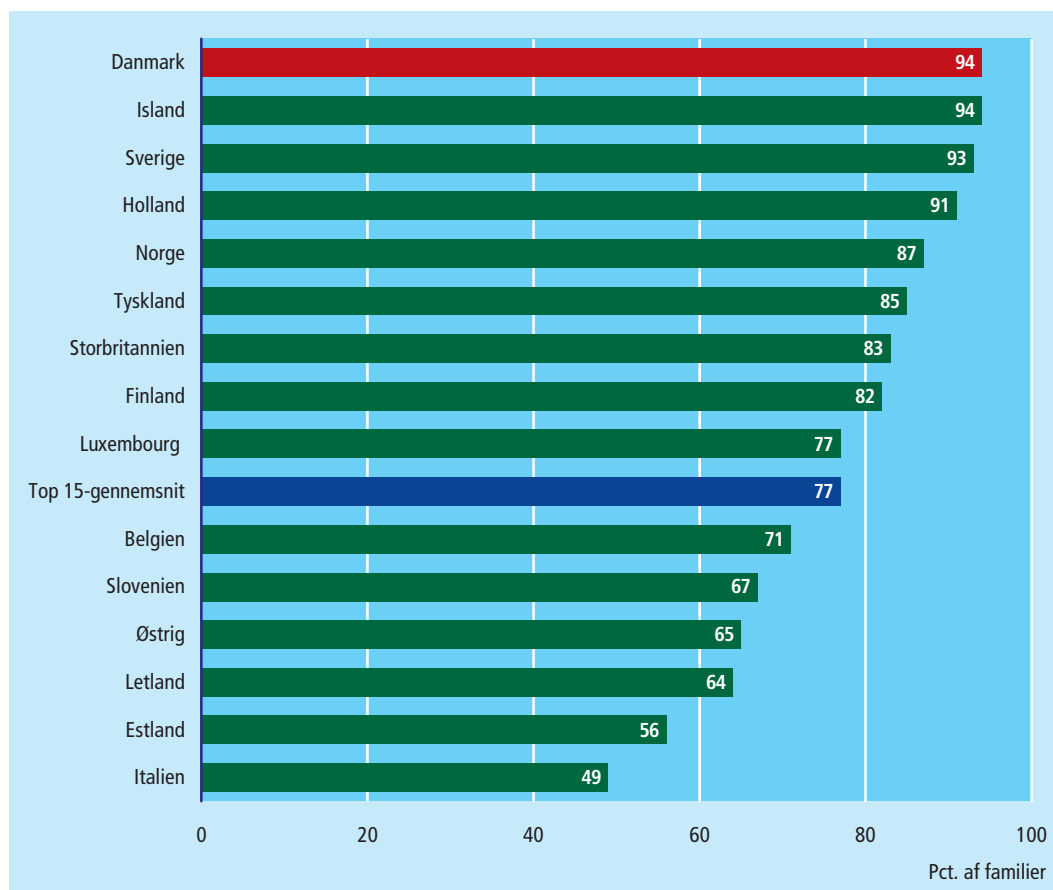
1 ud af 4 af de 65-74-årige på nettet i Danmark

Danmark ligger højt placeret i EU med hensyn til de 55-74-årige, der bruger internettet mindst én gang om ugen. For de 55-64-årige har Danmark en andel på 58 pct., hvilket kun er overgået af Sverige og Island. Tilsvarende er andelen for de 65-74-årige på 27 pct. i Danmark, hvilket er det tredjehøjeste blandt de inkluderede lande.

Få ældre på nettet i Finland

Med undtagelse af Finland er de nordiske lande i front for aldersgruppen 55-64 år. I Finland er det kun 1 ud af 8 65-74-årige, der er på internettet mindst én gang om ugen. Denne andel ligger under gennemsnittet for top-15 landene.

Figur 10.2 Familiernes adgang til Internettet, par med børn. 2005

Anm.: Top 15 udgøres af de bedst placerede lande i EU.

Kilde: Eurostat, januar 2006 (<http://europa.eu.int/comm/eurostat/>).

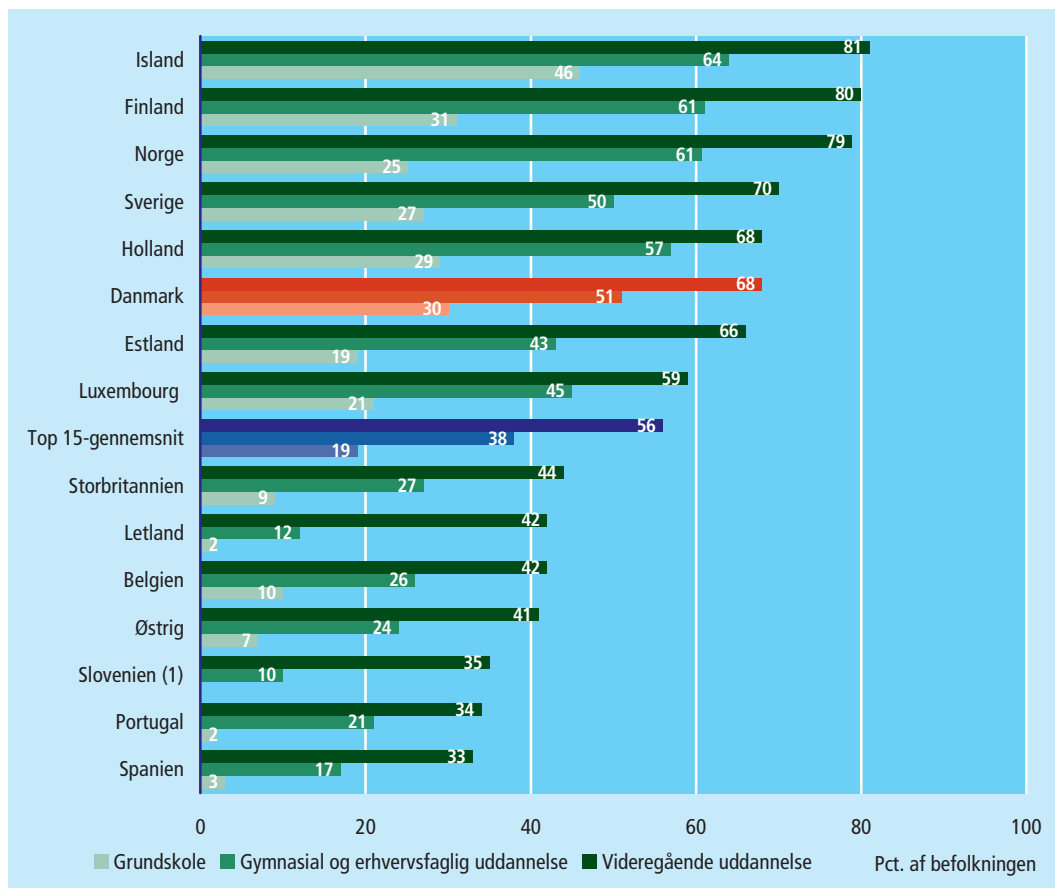
Danske parfamilier med børn på nettet i hjemmet

I Danmark havde 94 pct. af parfamilierne med børn adgang til internet i hjemmet i 2005. Sammen med Island befandt Danmark sig på en førsteplads blandt de inkluderede lande.

Stor spredning i EU

Med hensyn til parfamilier med børn, der havde adgang til internet i hjemmet, er der stadigvæk stor spredning blandt EU-landene i 2005. I de nordiske lande havde over 80 pct. af parfamilierne med børn adgang, mens andelen for flere sydeuropæiske lande lå væsentligt under top 15-gennemsnittet på 77 pct.

Figur 10.3 Befolkningens brug af internetbank, fordelt på uddannelse. 2005

Anm.: Top 15 udgøres af de bedst placerede lande i EU.

¹ Ikke data for grundskole.

Kilde: Eurostat, februar 2005 (<http://europa.eu.int/comm/eurostat/>).

Danmark på en tredjeplads for dem med grundskole uddannelse

Det ses af figuren, at 68 pct. af dem med en videregående uddannelse i Danmark brugte internettet til internetbank. Den tilsvarende andel for grundskole samt gymnasial og erhvervsfaglig uddannelse lå på henholdsvis 30 pct. og 51 pct. I europæisk sammenhæng betyder det, at Danmark lå på en delt tredjeplads for dem med grundskole uddannelse, på en femteplads for dem med gymnasial og erhvervsfaglig uddannelse og på en delt femteplads for dem med en videregående uddannelse.

Nordisk fænomen men Estland også godt med

Befolkningens brug af internetbank sker hyppigst i de nordiske lande samt i Holland og Luxembourg. Estland har også en høj andel for brug af internetbank.